

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Sprawozdanie z działalności Ośrodka

za 2016 rok

POZNAŃ, styczeń 2017 roku

I. INFORMACJE WSTĘPNE	4
1. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych	4
POMOC SPOŁECZNA	6
II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	7
1. Klienci korzystający z pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej	7
2. Świadczenia z zakresu pomocy społecznej udzielane klientom	8
(Rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, Domy pomocy społecznej, Pomoc dla uchodźców, Wydawanie decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych)	
3. Realizacja pracy socjalnej	15
III. DZIAŁANIA NA RZECZ RODZIN (w tym: dzieci i młodzieży)	18
1. Programy i projekty realizowane przez MOPR	18
(Program wsparcia rodziny)	
2. Programy i projekty realizowane z innymi partnerami	20
(„Wolontariat z MOPR w poznańskich rodzinach”, Działania na rzecz ograniczania żebractwa w Poznaniu”, Program „Fundusz wodociągowy” firmy Aquanet, Ogólnopolski projekt „Sieć pomocy ofiarom przestępstwa”, Program operacyjny „Pomoc żywnościowa 2014-2020” – Podprogram 2016, Przyjęcie rodzin z Mariupola)	
3. Pomoc specjalistyczna realizowana przez MOPR	23
(Poradnictwo specjalistyczne, realizacja działań w zakresie problemu przemocy w rodzinie, organizacja grup roboczych dot. problemów występujących w rodzinie, mediacje rodzinne)	
4. Rozwijanie zainteresowań i wyrównanie szans edukacyjnych oraz organizowanie wypoczynku i imprez okolicznościowych dla dzieci	25
IV. DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	28
(Pisanka w Muzeum, Festiwal Aktywnych Społeczności Lokalnych, Festyn Osiedlowy, Festyn z okazji Dnia Dziecka, Festyn sportowo-rodzinny, Święto ziół, Chojnka w muzeum, Zostań Świętym Mikołajem)	
V. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZROBOTNYCH	31
1. Programy i projekty realizowane przez MOPR	31
(Program pracy z bezrobotnym klientem MOPR, Klub Integracji Społecznej)	
2. Programy i projekty realizowane z innymi partnerami	34
(Centra Integracji Społecznej, Prace społecznie-użyteczne, Spółdzielnia socjalna „Poznanianka”)	
VI. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZDOMNYCH	38
1. Koordynacja działań na rzecz osób bezdomnych	38
2. Programy i projekty realizowane przez MOPR	40
(Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi, Monitorowanie koczowisk osób bezdomnych oraz dworca PKP i PKS)	

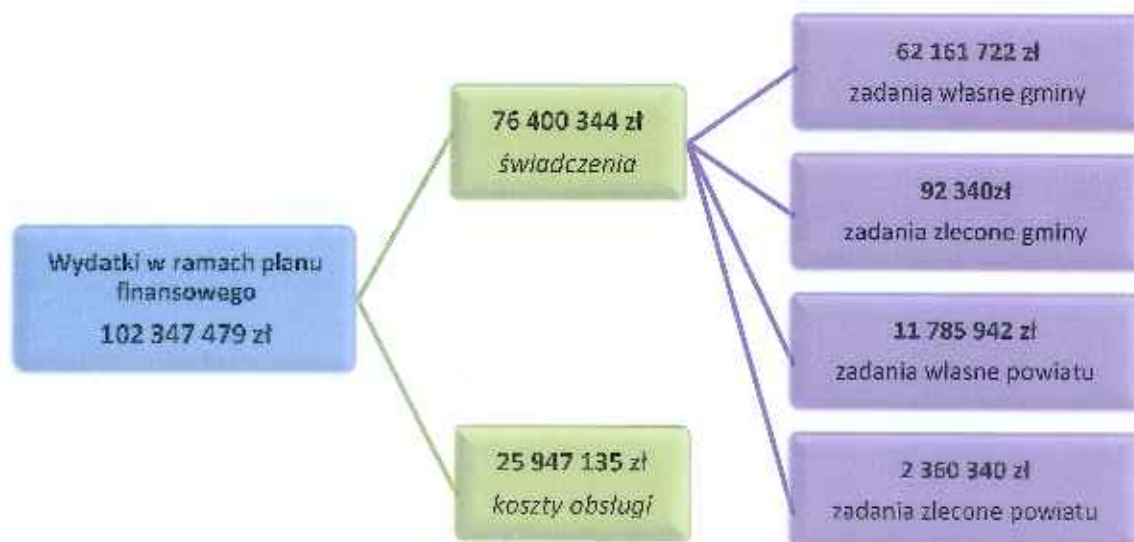
VII. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH (w tym: osób z problemami psychicznymi).....	42
1. <i>Programy i projekty realizowane przez MOPR</i>	<i>42</i>
<i>(Program KLUCZ, Kierowanie do ośrodków wsparcia – dla osób z zaburzeniami psychicznymi, Zespół Lecznictwa Środowiskowego, Kierowanie do środków wsparcia – dla osób starszych i niepełnosprawnych, Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy)</i>	
VIII. DZIAŁANIA PROMOCYJNE MOPR I ZAANGAŻOWANIE W PRZEDSIĘWZIĘCIA O ZASIĘGU OGÓLNOPOLSKIM.....	46
<i>(Szlachetna Paczka)</i>	
IX. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ	46
WSPIERANIE RODZINY	49
X. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY	50
<i>(Asystentura rodziny)</i>	
XI. POTRZEBY W ZAKRESIE WPIERANIA RODZINY	51
PIECZA ZASTĘPCZA	52
XII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	53
XIII. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	58
REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	60
XIV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	61
ORGANIZACJA	64
XV. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU	65
XVI. ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE ORAZ ZATRUDNIENIE W MOPR	66
1. <i>Nowe rozwiązania organizacyjne w MOPR</i>	<i>66</i>
2. <i>Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie</i>	<i>66</i>
<i>(Struktura organizacyjna, Wykształcenie pracowników, Szkolenia pracowników)</i>	
XVII. KONTROLE MERYTORYCZNO – FINANSOWE W MOPR	68
1. <i>Kontrole / audyty zewnętrzne w MOPR</i>	<i>68</i>
2. <i>Kontrole merytoryczno-finance w MOPR.....</i>	<i>68</i>
XVIII. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ MOPR	70

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań ustawowych

WYDATKI MOPR W 2016 ROKU WYNIOSŁY 109 672 842 zł, z tego:

- 1) wydatki w ramach planu finansowego – 102 347 479 zł,
- 2) wydatki poza planem finansowym – na świadczenia z PFRON – 7 325 363 zł.

Wydatki na świadczenia (w ramach planu finansowego oraz poza planem) określone w ustawach, do realizacji których zobowiązany jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

W 2016 roku MOPR udzielił wsparcia w ramach:

- świadczeń pomocy społecznej – 14 070 rodzinom (24 635 osobom)
- przeciwdziałania alkoholizmowi – 746 osobom
- rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – 2 001 osobom i 9 podmiotom
- piecza zastępcza – 1 001 dzieci

POMOC **SPOŁECZNA**

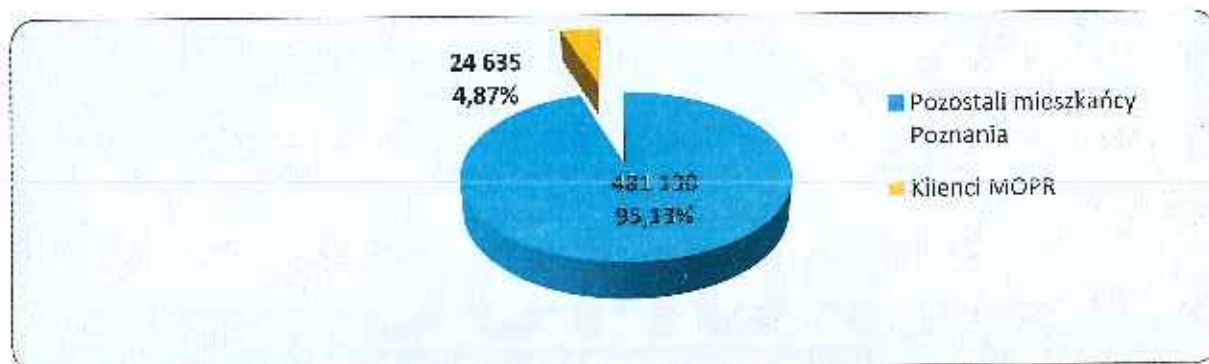
- Ustawa o pomocy społecznej
- Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych i powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

II. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Klienci korzystający z pomocy społecznej oraz powody ich trudnej sytuacji życiowej

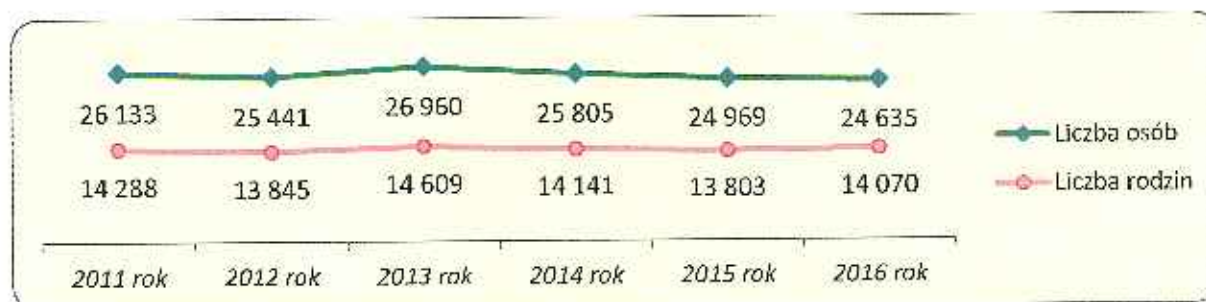
W 2016 roku z różnych form świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych skorzystały **24 635 osób** z 14 070 rodzin.

WYKRES: Odsetek mieszkańców Poznania korzystających z pomocy MOPR w 2016 roku

W porównaniu z 2015 r. liczba rodzin korzystających z pomocy MOPR zwiększyła się o 267 rodzin, tj. ok. 1,9 %, natomiast liczba osób objętych wsparciem zmniejszyła się o 334 osoby.

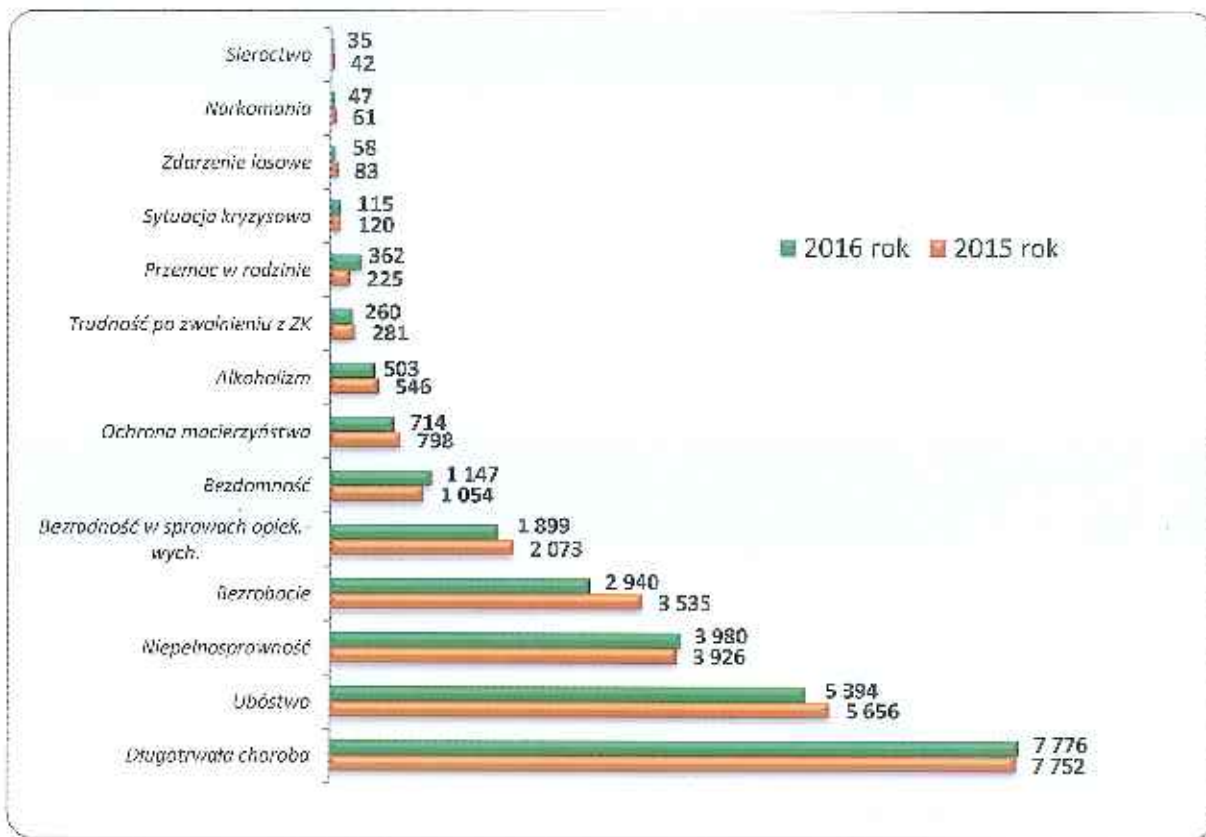
WYKRES: Porównanie liczby rodzin oraz osób korzystających z pomocy MOPR

Od kilku lat wśród dominujących powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej znajdują się cztery przesłanki: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie i ubóstwo, rozumiane jako uzyskiwanie dochodów poniżej ustawowego kryterium dochodowego, które oscyluje na granicy „minimum egzystencji” określonego przez Instytut Pracy i Spraw Społecznych.

Największą grupę rodzin, którym udzielono wsparcia w 2016 roku, stanowiły rodziny osób długotrwale lub ciężko chorych i była to grupa 7 776 rodzin, tj. ok. 55 % ogółu rodzin. Drugą dużą grupę stanowiły rodziny osób dotknięte ubóstwem – 5 394 rodzin, tj. ok. 38 % ogółu rodzin.

WYKRES: Porównanie powodów trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy środowiskowej MOPR w 2015 roku oraz w 2016 roku

Wśród rodzin klientów korzystających ze wsparcia Ośrodka w poszczególnych miesiącach w 2016 roku (średnio 8 278 środowisk), **ok. 3% stanowiły nowe rodziny**, czyli takie, które nie figurowały w rejestrach klientów od 01.01.2016 roku. Średnio w miesiącu przybywało ok. 272 środowisk.

Wśród rodzin, którzy w 2016 roku opuścili system pomocy społecznej (jako podstawę kwalifikacji przyjęto nie korzystanie z pomocy przez sześć kolejnych miesięcy) 15 % stanowiły rodziny, których członkowie podjęli zatrudnienie, 25 % rodziny, których ogólna sytuacja materialna uległa poprawie, ma to odzwierciedlenie w przesłance bezrobocie. Dużą grupę, tj. 33 % stanowiły także rodziny, które zrezygnowały z pomocy, np. z powodu: odmowy współpracy (11%), zapewnienia pomocy przez rodzinę (4%). W odniesieniu do 27 % rodzin, które odeszły z systemu powodem był zgon klienta.

2. Świadczenia z zakresu pomocy społecznej udzielane klientom

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji. Udzielane świadczenia mają charakter obowiązkowy, jak i fakultatywny. Prawo do bezpłatnych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekraczał:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 634 zł,
- dla gospodarstw domowych wieloosobowych – 514 zł na osobę w rodzinie

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Porównanie wydatków na świadczenia pomocy społecznej przyznane w ramach zadań zleconych i własnych gminy w 2015 oraz w 2016 roku

Wyszczególnienie	Kwota udzielonych świadczeń*		
	2015 roku	2016 roku	2016/2015
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	56 598 029	58 445 758	103,26%
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	791 668	689 516	87,10%
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	55 806 361	57 756 242	103,49%

* ewidencja zgoda ze sprawozdaniem MOPS-03, w tym wydatki na świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, dla których plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania.

Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań zleconych gminy w 2016 roku ^{*)}

FORMY POMOCY		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUNCZE PRZYSŁUGUJĄCE NA PODST. PRZEPISÓW O OCHRONIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO	1	86	33 696	630 218 zł ¹	86	114
ZASILEKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KŁĘSKĄ ŻYWIŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	2	0	0	0 zł	0	0
Pomoc – ogółem przyznana cudzoziemcom którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terenie RP	3	1	1	7 420 zł	X	X
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd	4	14	116	51 878 zł	X	X

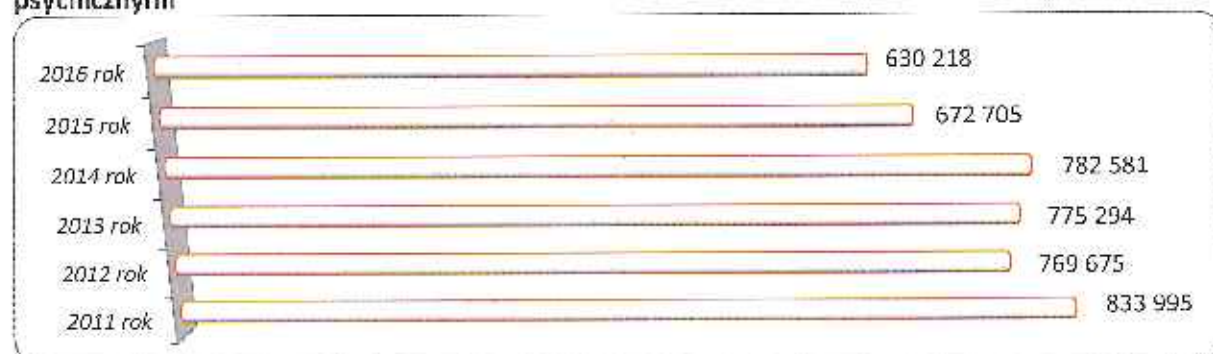
^{*)} zakres danych zgodny ze sprawozdaniem MOPS-03 do art. 26.

¹⁾ wykazano koszty realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych, nie są wydatkiem MOP. Plan finansowy znajduje się w aneksie budżetu Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych i Urzędu Miasta Poznania. MC PR jest jedynie podmiotem odpowiedzialnym za dokonanie rozliczenia faktycznie wykonanych podjęć.

Na zadania zlecone gminy wydatkowano ogółem 689 516 zł. Dotyczyły one głównie wydatków na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2016 roku pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, świadczonych na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego objęto 86 osób, na co wydatkowano 630 218 zł. Zmniejszenie wydatkowanej kwoty w porównaniu z 2015 rokiem związane było ze zmniejszeniem liczby przyznanych godzin usług w przeliczeniu na osobę przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby osób objętych usługami.

WYKRES: Porównanie wydatków na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2016 roku usługi świadczyły opiekunki zatrudniane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, realizujący specjalistyczne usługi opiekuńcze na terenie całego miasta.

Zlecanie przez MOPR wykonywania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta opiekunom z PKPS wynika z umowy zawartej pomiędzy Prezydentem Miasta Poznania a PKPS.

W 2016 roku wypłacone zostało przyznane przez sąd wynagrodzenie należne 14 opiekunom prawnym z tytułu sprawowania opieki w wysokości 51 878 zł.

Wypłacone zostały również pomoc przyznana cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP dla 1 osoby w kwocie 7 420 zł.

Struktura wydatków na świadczenia pomocy społecznej w ramach zadań własnych gminy w 2016 roku ^{*)}

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTORZY PRZYZNANO DECYZJĘ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZĄCÝ	KWOTA ŚWIADCZEŃ W ZŁ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RAZEM ^{**)}	16 328	X ^{***)}	57 756 242	13 388	23 540
ZASIŁKI STAŁE ¹⁾	1 816	16 477	8 664 147	1 808	2 130
ZASIŁKI OKRESOWE ²⁾	5 615	28 272	9 223 138	5 560	11 053
SCHRONIENIE	268	26 292	796 939	268	325
POSIŁEK ³⁾	4 143	848 828	5 901 458	2 856	7 749
w tym dla: dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	3 255	724 113	4 749 276	1 970	6 695
UBRANIE	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE ⁴⁾	3 240	1 378 296	18 343 845	3 227	4 063
w tym: specjalistyczne	71	16 913	360 530	71	204
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU NFZ	0	0	0	0	0
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	61	95	79 834	61	117
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	324	465	7 828	323	302
SPRAWIENIE POGRZEBU	124	124	170 805	124	124
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE ⁵⁾	7 543	X	14 568 378	7 427	13 877
w tym: zasiłki specjalne celowe	2 063	5 585	1 742 231	2 055	3 484
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE	0	X	0	0	0

*) za okres danych zgodnych ze sprawozdaniem IV PIPS dla 2016 r.

**) w wierszu razem wyrażają się rzeczywiste liczby osób i rodzin objętych pomocą, przy zachowaniu zasady, że dla na osobę/rodzinę wykonywana jest tylko raz bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

***) brak możliwości podsumowania wyników z różnych jednostek dotychczas zawartych w tabeli (rodzina, posiłek, decyzja).

1) w tym: 8 664 147 zł dotyczy na zasiłki stałe

2) w tym: 9 197 617 zł dotyczy na zasiłki okresowe

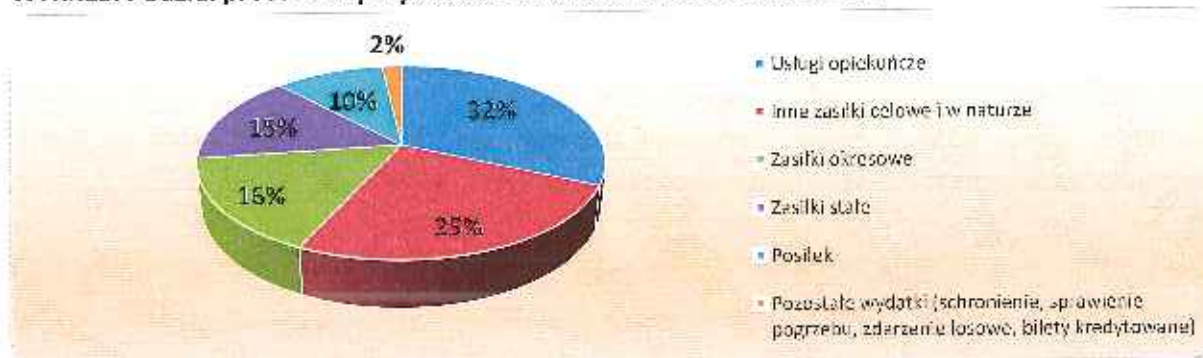
3) w tym: 2 926 513 zł dotyczy na dożywianie ze środków rządowych w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

4) Wykazane koszty świadczeń usług opiekuńczych nie są wyexktem MOPR. Plan finansowy znajduje się w budżecie Wydziału Zdrowia. Sprawy Społecznych Usług Miasta Poznania, natomiast MOPR jest podmiotem odpowiedzialnym za dokonanie rozliczenia faktycznie wykonanych usług.

5) w tym: 5 346 900 zł dotyczy na zasiłki na świadczenie w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Koszt zadań własnych gminy realizowanych przez MOPR w 2016 roku wyniósł ogółem 57 756 242 zł.

WYKRES: Podział procentowy wydatków na zadania własne w 2016 roku

Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności jest zadaniem obowiązkowym gminy. Realizacja powyższych świadczeń umożliwia osobom starszym, niepełnosprawnym fizycznie pozostanie w swym środowisku zamieszkania.

W 2016 roku tą formą pomocy objęto **3 240 osób**, w tym 2 537 osób samotnych, 703 osoby zamieszkujące z rodziną.

W 2016 roku usługi świadczyły opiekunki zatrudniane przez:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej na terenie Filii Grunwald, Filii Jeżyce i Filii Nowe Miasto,
- Polski Czerwony Krzyż na terenie Filii Stare Miasto, Filii Wilda i Filii Piątkowo,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej, realizujący specjalistyczne usługi opiekuńcze na terenie całego miasta,

Zlecenie przez MOPR wykonywania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta opiekunkom z ww. organizacji wynika z umów zawartych pomiędzy Prezydentem Miasta Poznania a tymi podmiotami.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i **wypłacanie zasiłków okresowych**. Przysługują one w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Z pomocy w formie zasiłków okresowych w 2016 roku skorzystało **5 615 osób**, na co wydatkowano kwotę **9 223 138 zł**. Natomiast w 2015 roku pomocą w tej formie objęto 6 123 osoby na kwotę 9 600 035 zł. Zauważalny jest spadek liczby osób korzystających z zasiłków okresowych (o ok. 8 %), co skutkuje zmniejszeniem wydatkowanych środków. Realizacja tego zadania była finansowana ze środków własnych w wysokości 525 521 zł oraz z dotacji państwa w wysokości 8 697 617 zł.

Do katalogu świadczeń obligatoryjnych należy również **wypłata zasiłków stałych**, którymi w 2016 roku objęto **1 816 osób**, wydatkując na ten cel **8 664 147 zł**, natomiast w 2015 roku zasiłki stałe otrzymało 1 710 osób, na co wydatkowano 7 469 051 zł. Zwiększenie wydatkowanej kwoty związane jest ze wzrostem liczby osób uprawnionych do tego świadczenia (o ok 6 %). Realizacja tego zadania była finansowana z dotacji państwa.

RZĄDOWY PROGRAM „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Rządowy program dotyczący dożywiania realizowany był na podstawie Uchwały Rady Ministrów Nr 221 z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 oraz uchwałą Nr LXII/958/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Dokumenty te określiły warunki realizacji programu, wskazały adresatów oraz kryteria przyznawania pomocy.

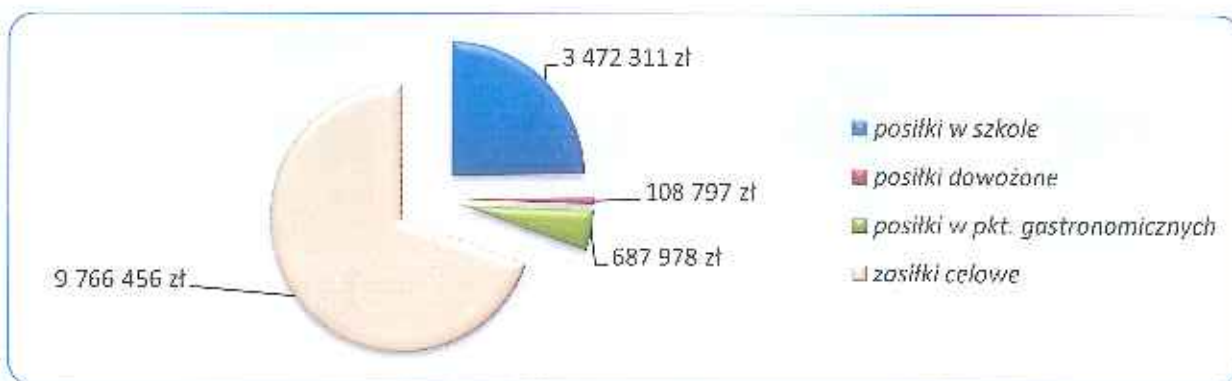

Ww. pomoc przyznawana była bezpłatnie osobom i rodzinom, których dochód nie przekraczał 150 % kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Zasady udzielania pomocy dla osób i rodzin przekraczających ww. kryterium uregulowane zostały w drodze Uchwały Nr XVI/175/VII/2015 Rady Miasta Poznania z 8 września 2015 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Uchwały NR LXII/957/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 28 stycznia 2014 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za posiłki oraz zasiłki okresowe i zasiłki celowe, przyznane pod warunkiem zwrotu będące w zakresie zadań własnych gminy.

W 2016 roku z programu skorzystało łącznie **13 550 osób**, w tym 5 589 dzieci i młodzieży. Na realizację programu wydatkowano ogółem **12 792 355 zł**, w tym:

- 5 116 942 zł ze środków własnych gminy,
- 7 675 413 zł z dotacji rządowej.

WYKRES: Formy pomocy w ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2016 roku

Zgodnie z założeniami Programu podstawowym celem udzielania pomocy żywieniowej było ograniczenie zjawiska niedożywienia, dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

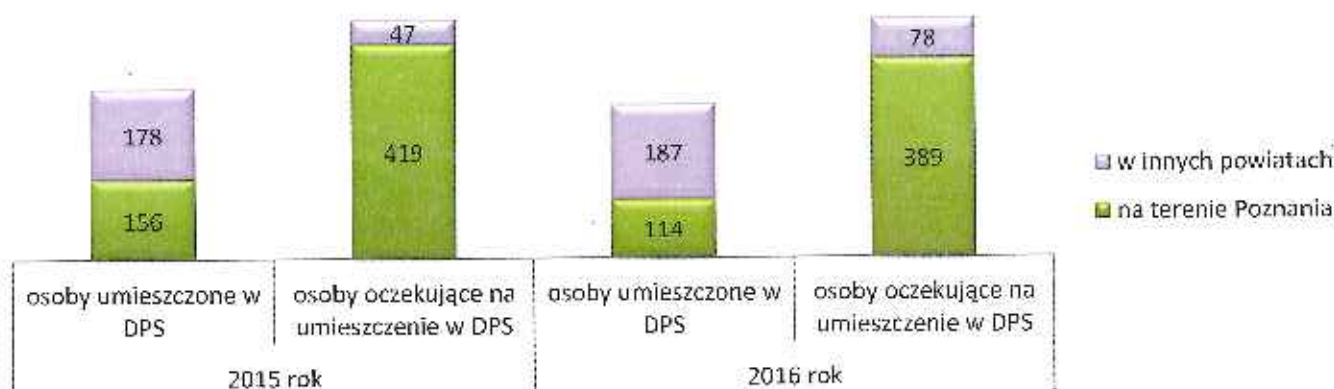
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował w 2016 roku zadania w zakresie kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej mieszkańców Poznania, którzy wymagali całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogli samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Na terenie Poznania funkcjonowało **7 domów pomocy społecznej z 716 miejscami oraz 1 rodzinny dom pomocy** w którym przebywało 6 osób w podeszłym wieku (jest to alternatywna forma opieki w stosunku do stacjonarnych domów pomocy społecznej).

140 miejsc	ul. Bukowska 27/29
• dla osób w podeszłym wieku (K/M)	
136 miejsc	ul. Ugory 18/20
• dla osób w podeszłym wieku oraz niepełnosprawnych fizycznie (K/M)	
35 miejsc	ul. Pokrzywno 1
• dla osób w podeszłym wieku (K)	
170 miejsc	ul. Konarskiego 11/13 z oddziałem ul. Zamenhofs 142a
• dla osób przewlekle chorych somatycznie (K/M)	
35 miejsc	ul. Niedziałkowskiego 22
• dla osób przewlekle chorych somatycznie (K)	
140 miejsc	ul. Sielska 13 z oddziałem ul. Mińska 14
• dla osób przewlekle chorych somatycznie (K)	
60 miejsc	ul. św. Rocha 13
• dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (56 miejsc dla dziewczynek, 4 miejsca dla chłopców)	

W 2016 roku skierowano do domów pomocy społecznej łącznie **571 osoby**, w tym do DPS na terenie Poznania – 302 osób, poza Poznaniem – 269 osób.

WYKRES: Porównanie liczby osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej według stanu na 31 grudnia 2015 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku

W 2016 r. do domów pomocy społecznej poza Poznaniem skierowano **265 osób**, umieszczono – **187 osób**, natomiast **78 osób** oczekiwało na umieszczenie.

l.p.	Typ DPS	Skierowano w 2016 r.	Umieszczono w 2016 r.		
			Łącznie	w tym skierowani w 2015 r.	w tym skierowani w 2016 r.
Umieszczenia ze względu na brak placówki na terenie Poznania					
1.	DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	51	29	12	17
2.	DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	16	12	1	11
3.	DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie	10	12	2	10
4.	DPS dla osób uzależnionych od alkoholu	2	0	0	0
razem		79	53	15	38
Umieszczenie ze względu na pilność potrzeby zapewnienia całodobowej opieki					
1.	DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	133	91	8	83
2.	DPS dla osób w podeszłym wieku	57	43	7	36
razem		190	134	15	119

Na dzień 31.12.2016 r. w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów przebywało **707 mieszkańców Poznania** (skierowanych w latach 2004-2016). Dopłata do ich pobytu wyniosła w 2016 r. – 19 482 738 zł. Średnia miesięczna dopłata do kosztu pobytu jednej osoby to 2 341 zł.

Średni okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej*

l.p.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.
1.	Domy dla osób przewlekle somatycznie chorych i dla osób w podeszłym wieku (w Poznaniu)		
	kobiety	12 miesięcy	12 miesięcy
	mężczyźni	20 miesięcy	17 miesięcy
2.	Domy dla osób przewlekle somatycznie chorych (poza Poznaniem)		
	kobiety	3 tygodnie	5 tygodni
	mężczyźni	6 tygodni	6 tygodni
3.	Domy dla osób w podeszłym wieku (poza Poznaniem)		
	kobiety	3 tygodnie	2 miesiące
	mężczyźni	6 tygodni	2 miesiące
4.	Domy dla osób przewlekle psychicznie chorych (poza Poznaniem)		
	kobiety	6 miesięcy	6 miesięcy
	mężczyźni	15 miesięcy	3 miesiące
5.	Domy dla osób niepełnosprawnych fizycznie (poza Poznaniem)		
	kobiety	-	1 miesiąc
	mężczyźni	-	4 miesiące
6.	Domy dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (poza Poznaniem)		
	kobiety	-	11 tygodni
	mężczyźni	-	3 miesiące

*średni okres oczekiwania osób, które w DPS zostały już umieszczone.

Z powodu długiego okresu oczekiwania na miejsce w Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych i dla osób w podeszłym wieku w Poznaniu, w sytuacjach pilnych mieszkańcy Poznania kierowani byli do Domów tego typu poza Poznaniem. Z uwagi na to, że te DPS dysponowały wolnymi miejscami lub na liście oczekujących znajdowało się mało osób, zainteresowani umieszczani byli po krótkim czasie oczekiwania.

Średni okres oczekiwania na Domy Pomocy Społecznej o profilu niewystępującym w Poznaniu wynosił kilka miesięcy. Wyraźnie zmniejszył się czas oczekiwania na męskie miejsce w Domach dla osób przewlekle psychicznie chorych (z 15 do 3 miesięcy). W pilnych przypadkach szukano DPS w innych województwach, gdzie Domy dysponowały wolnymi miejscami, co znacznie skróciło okres oczekiwania.

POMOC DLA UCHODźCÓW

W 2016 r. z pomocy MOPR w procesie integracji skorzystało 7 osób posiadających status uchodźcy. Udzielona pomoc obejmowała wypłatę świadczeń na utrzymanie oraz naukę języka polskiego, na co wydatkowano łącznie 49 258 zł środków z dotacji celowej. Dodatkowo opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 1.250 zł

WYDAWANIE DECYZJI W SPRAWIE USTALENIA PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

W 2016 r. prowadzono 2.749 postępowań w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z których mogą skorzystać osoby spełniające następujące warunki:

- osoby nieubezpieczone
- osoby posiadające obywatelstwo polskie
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
- osoby, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 cyt. wyżej ustawy.

Postępowania prowadzone są na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 r. Nr 164 poz.1027 ze zmianami) oraz upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania z dnia 22 listopada 2007 r. Or.I-OG/0113-878/2007 r. do wydawania decyzji administracyjnych – potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej – świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, zamieszkałym na terenie miasta Poznania.

3. Realizacja pracy socjalnej

Wyjątkową formą świadczenia pomocy społecznej jest praca socjalna – szczególnie z punktu widzenia celu pomocy społecznej, którym jest przewyższanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o tzw. kontrakt socjalny, który jest sposobem określania współdziałania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt taki jest zawierany i realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) deklarującą wolę udziału w przewyższaniu własnych trudności i zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy

sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej. Narzędzie to zostało wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 1 marca 2005 roku (Dz. U. z 2005 r. Nr 42 poz. 409), a później zastąpione Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 roku (Dz. U. z 2010 r. Nr 218 poz. 1439).

W 2016 roku kontynuowano pracę socjalną w oparciu o to narzędzie i zawarto **237 kontraktów socjalnych**. Ponadto kontynuowano realizację **175 kontraktów** zawartych w ubiegłych latach.

Przyczyny trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, które stanowiły przesłanki zawierania umów z klientami we wszystkich kontraktach w 2016 roku (jednej osoby/rodziny może dotyczyć więcej niż jedna przyczyna) w tym okresie przedstawiały się następująco:

Przyczyny trudnych sytuacji życiowych	Liczba osób
bezrobocie	140
ubóstwo	71
długotrwała choroba, niezadowolający stan zdrowia	40
alkoholizm / uzależnienie	33
długotrwałe bezrobocie	20
trudności po opuszczeniu zakładu karnego	13
długotrwałe pozostawanie bez pracy	11
bezdomność	10
brak pracy i własnych środków do życia	9
samotne macierzyństwo / rodzina niepełna	8
ubóstwo spowodowane brakiem pracy	7
zagrożenie wykluczeniem społecznym	5
długotrwałe pozostawanie bez dochodu	4
niepełnosprawność	4
problemy opiekuńczo wychowawcze / bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	4
brak umiejętności gospodarowania środkami finansowymi	3
niskie kompetencje wychowawcze	2
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1
brak prawidłowych wzorców funkcjonowania	1
brak umiejętności wychowawczych	1
nieprawidłowe sprawowanie funkcji rodzicielskich	1
niski poziom wykształcenia	1
zła kondycja psychiczna	1
zły stan zdrowia	1

Kontrakt przewiduje ocenę realizacji działań w nim zawartych, której celem jest weryfikacja zapisów kontraktu, tzn. czy realizowany jest zgodnie z ustaleniami, czy wymaga wprowadzenia zmian np. w zakresie działań lub terminów ich realizacji. W okresie sprawozdawczym dokonano **474 oceny** w 293 kontraktach. Spośród kontraktów realizowanych w 2016 roku, 199 kontrakty zostały zakończone.

REALIZACJA METODYCZNEJ PRACY SOCJALNEJ

Działania specjalistów pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem mają na celu upowszechnienie metodycznej pracy socjalnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu poprzez:

- Zapewnienie usługi metodycznej pracy socjalnej wskazanym osobom i rodzinom w odniesieniu do „Standardów metodycznej pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem” przyjętych Zarządzeniem nr MOPR-I.0015.11.2013 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

w Poznaniu z dnia 08.03.2013 r. oraz Zarządzeniem nr MOPR-I.0015.14.2016 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu z dnia 29.02.2016 r.

- Zapewnienie superwizji pracy socjalnej powierzonym grupom pracowników.

Usługa metodycznej pracy socjalnej realizowana jest poprzez:

- diagnozę osób i rodzin
- konstruowanie planów pracy z osobą i rodziną
- wspieranie i monitorowanie działań podejmowanych przez osobę i rodzinę
- organizowanie i pracę w ramach grup roboczych
- współpracę z rejonowymi pracownikami socjalnymi, a także innymi specjalistami i konsultantami
- współpracę z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz klientów

<i>Realizacja metodycznej pracy socjalnej w 2016 roku</i>	
<i>Liczba środowisk</i>	105
<i>Liczba osób</i>	296
<i>w tym liczba dzieci</i>	153

Efekty jakościowe osiągnięte w ramach realizacji metodycznej pracy socjalnej:

- poprawa komunikacji między członkami rodziny - 59 środowisk,
- polepszenie jakości życia rodziny poprzez ustalenie zasad jej funkcjonowania - 56 środowisk,
- poprawa relacji w rodzinie - 52 środowiska,
- poprawa funkcjonowania rodziny w zakresie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych - 53 środowiska,
- poprawa lub nabycie umiejętności organizacji czasu wolnego członków rodziny - 26 środowisk,
- zwiększenie możliwości zatrudnienia poprzez poprawę umiejętności aktywnego poszukiwania pracy - 18 środowisk,
- zwiększenie lub nabycie umiejętności zawodowych, podnoszenie kwalifikacji - 10 środowisk,
- poprawa sytuacji zawodowej rodziny poprzez podjęcie pracy przez członka rodziny - 9 środowisk,
- zwiększenie szans rozwojowych i edukacyjnych poprzez podjęcie nauki, kontynuowanie nauki przez członka rodziny - 7 środowisk,
- poprawa funkcjonowania rodziny po uregulowaniu sytuacji prawnej - 28 środowisk,
- poprawa funkcjonowania rodziny na skutek uregulowania sytuacji zdrowotnej - 9 środowisk.

III. DZIAŁANIA NA RZECZ RODZIN (w tym dzieci i młodzieży)

1. Programy i projekty realizowane przez MOPR

PROGRAM WSPARCIA RODZINY

Program Wsparcia Rodziny, bazując na prawie 15-letnim doświadczeniu w świadczeniu usług dedykowanych dla środowiska rodzinnego oraz potrzebach zgłaszanych przez pracowników różnych instytucji, mając na względzie głównie problem uzależnienia/współuzależnienia oraz zadłużenia, realizował w 2016 r. projekty:

- I. Projekt „Poradnictwo specjalistyczne i terapia” - wsparcie dla 458 osób
- II. Projekt „Dziecko pod parasolem prawa” - interwencje wobec 263 dzieci
- III. Projekt „Akademia Lidera Klasowego” - wsparcie dla 25 osób

Łącznie objęto wsparciem 746 osób, w tym 353 dzieci.

I. Projekt „Poradnictwo specjalistyczne i terapia”

Cel szczegółowy: Zapobieganie/ zmniejszanie zasięgu zachowań ryzykownych.

Adresat: klienci korzystający z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Działania: konsultacje, poradnictwo specjalistyczne, terapia, uzupełnienie działań poprzez wsparcie wolontariuszy.

Forma wsparcia	Cel wsparcia	Zakres udzielonej pomocy
konsultacje	- rozpoznanie sytuacji życiowej i psychologicznej, - propozycje możliwych rozwiązań konkretnych problemów	83 konsultacje
poradnictwo specjalistyczne	<i>indywidualne</i> - psychoedukacja, motywowanie do zmiany	1.951 świadczeń udzielonych dla 376 osób
	<i>grupowe</i> - stacjonarne (warsztaty psychologiczne, kreatywne spotkania rodzinne) - wyjazdowe (terapeutyczno-wypoczynkowe)	- 10 osób (IV-XII 2016) uczestniczyło w cyklu warsztatów rozwojowych dla kobiet; - 15 osób (rodziców z dziećmi) uczestniczyło w kreatywnych zajęciach rodzinnych; - 14 osób uczestniczyło w wyjeździe rodzinnym wspieranym udziałem wolontariuszy
terapia	- poprawa funkcjonowania - pomoc w rozumieniu i wydobywaniu uczuć - lepsze poznanie siebie przez analizę problemów	1.878 świadczeń udzielonych dla 93 osób
		10 osób uczestniczyło od XI 2015-VII 2016 r. w terapii grupowej DDA

Powyższe efekty ilościowe przekładają się na realizację celów jakościowych:

- wzrost odpowiedzialności, asertywności, umiejętności społecznych i samodzielności – 146 osób
- wzmocnienie więzi rodzinnych, poprawa komunikacji między członkami rodziny – 135 osób
- aktywna pracy nad rozwojem osobistym – 133 osoby
- wzrost umiejętności korzystania z pomocy instytucjonalnej – 88 osób
- nabycie umiejętności radzenia sobie z problemem uzależnienia bliskiego członka rodziny – 63 osoby
- ustanie przemocy – 42 osoby.

II. Projekt „Dziecko pod Parasolem Prawa”

Cel szczegółowy: Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa małoletnich dzieci będących uczestnikami interwencji Policji

Adresat: osoby będące uczestnikami interwencji Przyjaznych Patroli, w szczególności małoletni

Działania: system Przyjaznych Patroli.

W ramach Projektu przeprowadzono 265 interwencji, w których uczestniczyło 263 dzieci w wieku od 1 miesiąca do 18 lat.

Charakter zgłoszonych interwencji:

- 3 zlecone przez dyżurnego KMP Poznań
- 253 zlecone przez pracowników MOPR
- 2 zlecone przez Komisariaty Policji
- 7 zleconych przez inne instytucje

Działania wobec dorosłych oraz wobec dzieci:

- sprawdzono stan trzeźwości - w 9 przypadkach patrole zastały rodziców/opiekunów pod wpływem alkoholu
- 16 dzieci pozostawiono pod opieką innych trzeźwych członków rodziny.

III. Projekt „Akademia Lidera Klasowego”

Cel szczegółowy: Wzrost kompetencji indywidualnych w zakresie zdrowego stylu życia.

Adresat: Uczniowie klas V szkół podstawowych.

Działania: warsztaty psychospołeczne, warsztaty twórcze.

Placówka oświatowa	Czas realizacji zajęć	Ilość osób objętych wsparciem
SP nr 7 im. Erazma z Rotterdamu w Poznaniu	III-V 2016 r.	13
SP Mistrzostwa Sportowego nr 69 im. J. Drwęckiego w Poznaniu	XI-XII 2016 r.	12

Na koniec każdego modułu psychospołecznego uczniowie uczestniczyli w warsztatach twórczych realizowanych w siedzibie Programu Wsparcia Rodziny tworząc spersonalizowane albumy i świeczniki metodą decoupage.

Ponadto pracownicy Programu Wsparcia Rodziny na bieżąco współpracowali z innymi specjalistami: pracownikami socjalnymi i innymi pracownikami MOPR, kuratorami, lekarzami, pracownikami poradni, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, szkół. Współpraca polegała w szczególności na ustalaniu kierunków pracy z osobami/rodzinami oraz na wymianie doświadczeń. Współpraca z rejonowymi pracownikami socjalnymi MOPR prowadzona była w ramach 86 grup roboczych obejmujących łącznie 255 spotkań.

W zakresie współpracy z pozostałymi specjalistami skonsultowano 368 spraw (konsultacje z pedagogami szkolnymi, pracownikami socjalnymi, lekarzami pierwszego kontaktu, psychiatrami, policjantami, kuratorami, asystentami rodzin, terapeutami uzależnień, psychologami innych instytucji, prawnikami, itp.).

2. Programy i projekty realizowane z innymi partnerami

PROGRAM „WOLONTARIAT Z MOPR W POZNAŃSKICH RODZINACH”

Cel projektu: Wyrównywanie szans w dostępie do edukacji dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach, a także walka z izolacją społeczną i osamotnieniem osób niepełnosprawnych, seniorów oraz dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Realizator: Stowarzyszenie „Lepszy Świat”, ul. Libelta 22, Poznań.

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby starsze, osoby niepełnosprawne.

Działania: Projekt ma charakter partnerski. Koordynatorzy projektu w Filiach MOPR odpowiedzialni są za rozpoznanie potrzeb i za rekrutację beneficjentów, wprowadzenie i zapoznanie wolontariusza ze środowiskiem oraz monitoring środowisk (przebiegu współpracy rodziny z wolontariuszem) w Projekcie, natomiast Stowarzyszenie odpowiada za skierowanie przeszkolonych wolontariuszy i monitoring ich pracy. Działania mają na celu:

- ✓ zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego oraz pozyskania pomocy w nauce przez dzieci i młodzież
- ✓ udzielanie korepetycji w siedzibie Stowarzyszenia oraz w środowisku domowym dzieci i młodzieży
- ✓ zapewnienie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego przez osoby starsze.

Osiągnięte efekty:

W 2016 r. z programu skorzystało 37 osób z 27 środowisk, do których skierowano 25 wolontariuszy (jedna osoba może skorzystać z różnych form pomocy):

- udzielenie korepetycji - 29 osób w tym:
 - korepetycje w miejscu zamieszkania - 23 osoby
 - korepetycje poza miejscem zamieszkania - 6 osób
- spędzania czasu wolnego z osobą dorosłą - 4 osoby
- spędzanie czasu wolnego z dzieckiem - 3 osoby
- spędzania czasu wolnego z osobą niepełnosprawną - 1 osoba.

DZIAŁANIA NA RZECZ OGRANICZANIA ŻEBRACTWA W POZNANIU

Cel projektu: Monitorowanie zjawiska żebractwa dziecięcego i osób dorosłych w Poznaniu. Podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania podejmowania żebractwa wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych z grup wysokiego ryzyka z powodu zagrożenia wykluczeniem społecznym i ubóstwem.

Realizator: Komenda Miejska Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu.

Adresat: Dzieci i młodzież, osoby dorosłe uprawiające proceder żebractwa.

Działania: Patrole dwóch pracowników socjalnych monitorujących miejsca, gdzie uprawiany jest proceder żebractwa poza godzinami urzędowania MOPR. Docierano do grup wysokiego ryzyka z przedstawieniem oferty pomocy społecznej w celu uwrażliwiania na problem żebractwa, szczególnie wśród dzieci.

Podczas 43 patroli podejmowane były następujące czynności:

- monitorowanie i obserwacja miejsc, w których uprawiany jest proceder żebractwa
- legitymowanie osób dorosłych, które w różnych formach zajmują się żebractwem
- przekazanie dorosłym osobom żebrzącym informacji o możliwości skorzystania z pomocy MOPR i innych instytucji pomocowych
- uświadomienie dorosłym, dzieciom i młodzieży z grup wysokiego ryzyka z powodu zagrożenia wykluczeniem społecznym i ubóstwem, że żebractwo jest niezgodne z prawem i stanowi wykroczenie przeciwko porządkowi publicznemu
- diagnozowanie zjawiska żebractwa wśród osób dorosłych na terenie Poznania.

Osiągnięte efekty:

- ujawniono 36 osób żebrzących
- sporządzono dokumentację z rozmowy z osobą żebrzącą
- przekazano ulotki informacyjne dot. możliwości uzyskania pomocy na terenie Miasta
- osoby żebrzące pouczone, że żebractwo jest niezgodne z prawem.

PROGRAM „FUNDUSZ WODOCIĄGOWY” FIRMY AQUANET

Cel programu: łagodzenie skutków podwyżek cen wody i ścieków klientom o najniższych dochodach obsługiwanych przez Spółkę Aquanet S.A. zamieszkałym na terenie miasta Poznań

Realizator: Fundacja „Dziecko w Centrum”

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Efekt: Udzielenie wsparcia finansowego 2.050 środowiskom (4.588 osobom) wskazanym przez MOPR, na łączną kwotę 371.552 zł.

OGÓLNOPOLSKI PROJEKT „SIEĆ POMOCY OFIAROM PRZESTĘPSTWA”

Cel: Wsparcie w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej i innych świadczeń osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

Realizator: Ministerstwo Sprawiedliwości, Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu, Fundacja „Dziecko w Centrum” ul. Zeylanda 9/3 Poznań, Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Dolne Chyby 10 Przeźmierowo

Efekt: Udzielenie wsparcia psychologicznego, prawnego osobom pokrzywdzonym, udział w mediacjach, pomoc materialna; liczba uczestników 5 osób.

PROGRAM OPERACYJNY Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - Podprogram 2016

Cel: Zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie sierpień 2016 r. – czerwiec 2017r.

Realizator: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Partner: Caritas we współpracy z Miejskim Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

Efekt: Udzielenie wsparcia w formie żywności 1.243 osobom zamieszkujących w 506 rodzinach, poprzez wydanie 506 skierowań.

PRZYJĘCIE RODZIN Z MARIUPOLA

Na zaproszenie Prezydenta i Radnych Miasta dziewięć rodzin polskiego pochodzenia, ewakuowanych z Mariupola na Ukrainie, znalazło nowy dom w Poznaniu. W działania na rzecz rodzin włączyły się: lokalne przedsiębiorstwa, Konsul Honorowy Ukrainy oraz instytucje miejskie: Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Poznańskie Centrum Świadczeń oraz Powiatowy Urząd Pracy. Pracownicy urzędu spotkali się z rodzinami. Przeprowadzone spotkania i wywiady pozwoliły na lepsze i zindywidualizowane przygotowanie oferty pomocowej tak, aby wszyscy członkowie przybywających rodzin bez względu na wiek, stan zdrowia czy kompetencje zawodowe, sprawnie i w poczuciu bezpieczeństwa mogli się adaptować do nowych warunków życia.

W pierwszym okresie adaptacji rodziny otrzymały zasiłki i świadczenia z pomocy społecznej na bieżące utrzymanie oraz mieszkania wynajęte dla nich na wolnym rynku. Wsparcie finansowe będzie wygaszane w miarę pozyskiwania zatrudnienia przez poszczególne osoby i usamodzielniania się rodzin.

Łącznie w Poznaniu zamieszkało 9 rodzin liczących 27 osób, w tym 16 osób dorosłych oraz 11 dzieci. Jedna z rodzin ze względów rodzinnych w sierpniu 2016 r. wróciła na Ukrainę (1 osoba dorosła i 2 dzieci). Opiekę nad powyższymi rodzinami sprawuje dwoje specjalistów pracy socjalnej z MOPR, do których zadań należą:

• pomoc w aklimatyzacji w nowym miejscu zamieszkania	obecność podczas odbioru mieszkań, podpisanie umów najmu i dot. mediów, wsparcie działań dot. pozyskania mieszkań z zasobów komunalnych, pomoc w nawiązaniu kontaktu ze społecznością lokalną, pomoc w zapoznaniu się z topografią miasta,
• pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	zapewnienie ciepłych posiłków w pierwszych dniach pobytu, zameldowanie, wyrobienie karty PEKA, wsparcie na etapie złożenia wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych oraz w kontaktach z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w sprawie przekierowania świadczeń emerytalnych z Ukrainy, z Urzędem Skarbowym w sprawie złożenia rocznych deklaracji oraz pomoc w dopełnieniu formalności związanych z założeniem własnej działalności gospodarczej
• zabezpieczenie sytuacji zdrowotnej	wsparcie przy wyborze lekarza rodzinnego, omówienie zasad działalności służby zdrowia, realizacja recept, konsultacje u specjalistów, pomoc w złożeniu wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności
• zapewnienie pomocy edukacyjnej i zawodowej	zapoznanie się z funkcjonowaniem rynku pracy, pomoc w zarejestrowaniu w Powiatowym Urzędzie Pracy, skompletowanie dokumentów niezbędnych do podjęcia zatrudnienia oraz uczestnictwo w spotkaniu z potencjalnymi pracodawcami, konsultacje dot. podnoszenia kwalifikacji zawodowych, nadzór nad uczestnictwem w kursach języka polskiego, wsparcie w wyborze: szkoły, przedszkola, żłobka aktualnie: 8 osób zatrudnionych, 6 osób zarejestrowanych w PUP, w tym 3 na etapie przygotowania do założenia działalności gospodarczej, 1 osoba w wieku poprodukcyjnym, wszystkie dzieci mają zapewnioną edukację

3. Pomoc specjalistyczna realizowana przez MOPR

PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Poradnictwo pedagogiczne realizowane we wszystkich Filiach MOPR poprzez:

- pedagogiczne diagnozowanie rodzin
- udzielanie porad rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- prowadzenie rozmów wspierających, psychoedukacyjnych
- prowadzenie negocjacji i mediacji z rodzinami
- pedagogizacja rodziców
- terapia pedagogiczna
- prowadzenie doraźnych interwencji w sytuacjach kryzysowych w rodzinach, mających na celu w szczególności zabezpieczenie małoletnich
- rzecznictwo interesów rodzin w kontaktach z instytucjami i urzędami
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu rozwiązywania problemów osób, rodzin zwracających się o pomoc pedagogiczną
- organizowanie grup roboczych z przedstawicielami organizacji, instytucji, budowanie sieci wsparcia dla rozwiązywania konkretnych problemów w rodzinie
- konsultacje pedagogiczne z pracownikami socjalnymi.

W 2016 roku poradnictwem pedagogicznym objęte były 202 środowiska, w tym 784 osoby, w tym 410 dzieci.

Poradnictwo prawne realizowane poprzez:

- udzielanie informacji o obowiązujących przepisach prawnych
- udzielanie porad prawnych osobom korzystającym z pomocy MOPR
- pomoc osobom i rodzinom w sporządzaniu pism procesowych
- sporządzanie pism procesowych kierowanych przez klientów do sądów, organów administracji oraz organów ścigania
- bieżąca pomoc w postępowaniach sądowych, w których uczestniczą klienci.

W 2016 roku udzielono 2.288 porad.

REALIZACJA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

Działania w zakresie problemu przemocy w rodzinie są realizowane przez pracowników socjalnych i pracowników socjalnych ds. przemocy w Filiach MOPR poprzez:

- nawiązanie kontaktów z ofiarami przemocy domowej, diagnozowanie i przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, stosowanie procedury „Niebieska Karta”
- udzielanie konsultacji dla rodzin w instytucji lub w środowisku zamieszkania - indywidualna praca z klientem
- organizowanie spotkań grup roboczych w przypadkach występowania przemocy w rodzinie
- współpracę z organizacjami i instytucjami działającymi w zakresie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie.

Ponadto pracownicy socjalni ds. przemocy podejmują działania polegające na:

- udzielaniu konsultacji pracownikom socjalnym w zakresie pracy z osobą doświadczającą przemocy w rodzinie i przeciwdziałania temu zjawisku
- udzielaniu wsparcia merytorycznego pracownikom socjalnym w zakresie organizacji spotkań grup roboczych
- organizowaniu pracy sekcji zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w odniesieniu do roli liderów sekcji nadanej im przez ten zespół
- prowadzeniu bazy danych instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na poziomie dzielnicy/powiatu/województwa
- sporządzaniu półrocznych i rocznych sprawozdań dotyczących liczby rodzin objętych działaniami oraz efektów pracy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania w zakresie problemu przemocy w rodzinie były także realizowane przez pedagogów w szczególności w przypadku sporządzonego formularza „Niebieska Karta - A” na rzecz dziecka oraz przez specjalistów pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem - superwizorów.

W 2016 r. w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie łącznie działania podejmowano w kontekście **1.286 procedur**: wszczęto 881 procedur „Niebieskie Karty”(dla rodzin), z lat poprzednich kontynuowano 405 procedur.

W okresie sprawozdawczym:

- analiza realizowanych procedur „Niebieskie Karty” pod kątem ofiar przemocy dot.:
 - w 90 procedurach osoby dorosłej i dziecka
 - w 86 procedurach wyłącznie dziecka
 - 1.110 procedurach wyłącznie osoby dorosłej
- wypełniono 996 formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę, w tym: 768 przez funkcjonariuszy Policji, 181 przez pracowników socjalnych MOPR, 19 przez przedstawicieli oświaty, 4 przez przedstawicieli służby zdrowia oraz 24 przez przedstawicieli MCIK
- powołano 809 grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach; w ramach niniejszej procedury odbyło się 2.377 posiedzeń grup roboczych.

łącznie w wyżej wymienionym okresie **zakończono 644 procedur**, w tym:

- 250 procedur – ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy
- 394 procedury – brak zasadności podejmowanych działań.

ORGANIZACJA GRUP ROBOCZYCH DOT. PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W RODZINIE

Realizator: Pedagodzy MOPR.

Partnerzy: Kuratorzy, policja, pedagog i psycholog szkolny, nauczyciele, przedstawiciele środowiska lokalnego, wychowawcy placówek opiekuńczo - wychowawczych, socjalizacyjnych współpracujący z daną rodziną.

Adresat: Rodziny korzystające z pomocy MOPR.

Działania: Na spotkaniu zespołu interdyscyplinarnego omawiane są główne problemy występujące w rodzinie i wspólnie zostaje wypracowywany krótko lub długoterminowy plan pracy z rodziną celem rozwiązywania problemów i uzyskania poprawy w funkcjonowaniu rodziny. Realizowane są działania

takie jak: podjęcie terapii w poradni leczenia uzależnień, zapisanie dzieci do świetlicy środowiskowej, podjęcie współpracy z pracownikiem socjalnym i konsultantem pedagogiem, zarejestrowanie się w Powiatowym Urzędzie Pracy, podjęcie terapii rodzinnej, udział w mediacji rodzinnej, regularne uczęszczanie do szkoły, skierowanie sprawy do sądu rodzinnego.

Osiągnięte efekty:

Zorganizowano 72 spotkania w odniesieniu do 39 środowisk.

- monitorowanie środowisk przez pracownika socjalnego
- podjęcie leczenia w poradni leczenia uzależnień
- wsparcie pedagoga szkolnego dla uczących się dzieci
- podjęcie pracy
- podjęcie terapii rodzinnej
- zmotywowanie rodziców do zapewnienia dzieciom właściwej opieki lekarskiej
- udział w terapii psychologicznej
- poradnictwo specjalistyczne z zakresu opieki i wychowania.

MEDIACJE RODZINNE

Realizator: Pracownicy MOPR prowadzący mediacje rodzinne.

Adresat: Osoby/rodziny korzystające z pomocy MOPR.

Działania: Pracownicy socjalni lub inni specjaliści MOPR na podstawie diagnozy kierują osoby/rodziny, po uzyskaniu zgody obu stron, na mediacje. Pracownicy MOPR z zachowaniem zasady bezstronności prowadzą mediacje rozumiane jako dobrowolne, poufne i niesformalizowane pozasądowe postępowanie w sprawach, w których możliwe jest zawarcie ugody, celem doprowadzenia do ugodowego załatwienia tego sporu.

Osiągnięte efekty:

- określenie kwestii spornych
- zmniejszenie barier komunikacyjnych
- opracowanie propozycji rozwiązań
- zawarcie wzajemnie satysfakcjonującego porozumienia, jeśli jest taka wola stron.

Podjęto działania mediacyjne w odniesieniu do 12 środowisk, z czego 2 zakończyły się ugodą.

4. Rozwijanie zainteresowań i wyrównywanie szans edukacyjnych oraz organizowanie wypoczynku i imprez okolicznościowych dla dzieci

Projekt: „Odzyskać Szansę”

Realizator: Fundacja Inicjatyw Społecznych i Rozwoju Przedsiębiorczości ul. Swarzędzka 11/1, 61-039 Poznań.

Rola MOPR: wskazanie rodzin z dziećmi korzystające ze wsparcia MOPR Filii Stare Miasto, w których występują problemy wychowawcze i przekazanie danych realizatorowi

Działania: Całodniowy wyjazd do Centrum Rozrywki „Rodzinka” w Skórzewie w dniu 2.10.2016r. obejmujący m.in.: zajęcia relaksacyjne dla rodziców, zabawę dla dzieci na terenie Centrum, integracyjne warsztaty dla rodziców oraz dzieci, wspólny obiad i grill.

Liczba uczestników: W imprezie udział wzięło 5 rodzin, w tym 15 dzieci z rejonu Filii Stare Miasto.

Festyn i II Turniej piłki nożnej „Ze szkoły na stadiony” o puchar Dyrektora MOPR

Cel: Aktywizacja najmłodszych mieszkańców Jeżyc. Nawiązanie pozytywnych relacji ze szkołami, w tym budowanie partnerstw.

Realizator: MOPR w Poznaniu Filia Jeżyc

Partnerzy: Szkoła Podstawowa nr 23, Fundacja Szansa dla Poznania

Adresat działania: dzieci i młodzież zamieszkująca poznańskie Jeżyc, uczniowie szkół podstawowych z poznańskich Jeżyc.

Działania: Zorganizowanie turnieju piłki nożnej dla szkół podstawowych o Puchar Dyrektora MOPR, zaproszenie do współpracy wszystkich szkół podstawowych z terenu poznańskich Jeżyc. Zorganizowanie Festynu, w trakcie którego dzieci mogły uczestniczyć w: quizach, konkursach sprawnościowych, loterii, pokazach policyjnych i straży pożarnej w zakresie np. ratownictwa medycznego, warsztatach: poetyckich, plastycznych, fotograficznych, propagujących zdrową żywność, pokazie motocykli.

Osiągnięte efekty: W imprezie wzięło udział około 400 dzieci, w tym 60 w turnieju piłki nożnej. Uczestnicy turnieju piłki nożnej otrzymali nagrody: suchy prowiant i napoje, natomiast drużyny pamiątkowe puchary i dyplomy. Wszystkie dzieci uczestniczące w festynie otrzymały drobne upominki (książki, gry planszowe, maskotki).

Projekt XVIII Rajd Wiosenny „Studenci Dzieciom” – 21.05.2016r.

Realizator: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Dom Dziecka w Szamotułach

Rola MOPR: Rekrutacja uczestników, przygotowanie uczestników do udziału w imprezie oraz opieka w trakcie trwania rajdu.

Działania: Promowanie aktywności fizycznej, kreatywnego spędzania czasu wolnego poza miejscem zamieszkania, wartości wynikającej z uczciwego współzawodnictwa i rywalizacji. Zwiększenie wiedzy uczestników na temat kultury i tradycji Wielkopolski, integracja grupy rówieśniczej.

Liczba uczestników: 12 dzieci i młodzież z dzielnicy Poznań-Wilda.

Projekt Wildecka Gra Miejska – 25.06.2016r.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Filia Wilda

Partner: Cukiernia-Piekarnia Liczbańscy, Świetlica Socjoterapeutyczna „Płomyczek” ul. Kosińskiego 28, Wydziałowe Centrum Wolontariatu „Volontario” WSE UAM

Rola MOPR: Zaplanowanie i zorganizowanie „Gry Miejskiej” na terenie dzielnicy Poznań-Wilda, tj. rajd pieszy połączony z zadaniami sprawnościowymi i intelektualnymi.

Działania: Zapewnienie bezpiecznego, radosnego i kreatywnego spędzenia wolnego czasu dzieciom i młodzieży z dzielnicy Wilda.

Liczba uczestników: 8 dzieci z dzielnicy Poznań-Wilda.

Projekt „III Spotkanie Świąteczne” – 19.12.2016r.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Filia Wilda

Partner: Cukiernia-Piekarnia Liczbańscy, Amazon, Szkoła Podstawowa nr 5, Poznański Ośrodek Sportu i Rekreacji – Oddział „Chwiałka”

Rola MOPR: Zaplanowanie i zorganizowanie spotkania świątecznego dla dzieci z dzielnicy Poznań-Wilda.

Działania: Zapewnienie w świątecznym nastroju bezpiecznego, radosnego i kreatywnego spędzenia wolnego czasu dzieciom i młodzieży z dzielnicy Wilda. W ramach przedsięwzięcia uczestnicy doskonalili jazdę na łyżwach połączoną ze słodkim poczęstunkiem oraz zabawami świątecznymi.

Liczba uczestników: 28 uczestników – dzieci z rodzin objętych pomocą MOPR Filia Wilda.

Realizator: Teatr Muzyczny w Poznaniu

Partner: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Rola MOPR: Rekrutacja rodzin z dziećmi korzystających z pomocy MOPR oraz przekazanie biletów rodzinom.

Działania: uczestnictwo rodzin z dziećmi w przedstawieniu pt. Pchła Szachrajka, które odbyło się w dniu 13 grudnia 2016r. (dwa seanse)

Liczba uczestników: 330 osób.

Realizator: SKODA AUTO LAB, Interaktywne Centrum Bezpieczeństwa

Partner: MOPR Filia Nowe Miasto, Piekarnia- cukiernia Machowicz ul. Starołęcka 42

Rola MOPR: koordynacja działań

Działania: Nawiązanie kontaktu z przedstawicielami SKODA AUTO LAB i sponsorem, organizacja wycieczki, przyjmowanie zgłoszeń na udział w wycieczce od rejonowych pracowników socjalnych, zapewnienie opieki dla dzieci uczestniczących podczas wycieczki

Liczba uczestników: 19 dzieci.

Realizator: Szkoła Karate- GO- FIGHTER

Rola MOPR: Koordynacja działań

Partner: MOPR Filia Nowe Miasto, Szkoła Podstawowa nr 64 os. Orła Białego, Szkoła Podstawowa nr 55 ul. Szpaków 1, Szkoła Podstawowa nr 56 ul. Tarnowska 27

Działania: rozwijanie zainteresowań dzieci z rodzin korzystających z pomocy MOPR Filia Nowe Miasto

Liczba uczestników: 19 dzieci.

Realizator: Parafialny Zespół Caritas.

Adres: Parafia Maryi Królowej, Rynek Wildecki 4

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci klientów MOPR do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy

Działania: Zapewnienie bezpiecznego, radosnego i kreatywnego spędzanie wolnego czasu w atmosferze akceptacji i dążenia do własnego rozwoju

Liczba uczestników: 19 dzieci.

Realizator: Świetlica u Zmartwychwstańców.

Adres: Parafia Zmartwychwstania Pańskiego, ul. Dąbrówki 4

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci klientów MOPR do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy

Działania: Pomoc w odrabianiu lekcji, spędzanie wolnego czasu, drobny poczęstunek

Liczba uczestników: 40 dzieci.

Realizator: Świetlica socjoterapeutyczna „Piomyczek”

Adres: Polski Komitet Pomocy Społecznej, Poznań, ul. Kosińskiego 28

Rola MOPR: Zachęcanie dzieci z rodzin korzystających z pomocy MOPR do uczestnictwa w zajęciach świetlicy, wymiana informacji nt. sytuacji rodzin dzieci uczęszczających do świetlicy

Działania: Zapewnienie dzieciom zamieszkałym na terenie dzielnicy Poznań-Wilda (szczególnie tzw. „stara Wilda” – obszar do ul. Hetmańskiej) specjalistycznych zajęć socjoterapeutycznych, możliwości spędzania w sposób kreatywny wolnego czasu, pomoc w odrabianiu lekcji, drobnego poczęstunku

Liczba uczestników: 28 dzieci.

Realizator: Wielkopolskie Kuratorium Oświaty, organizator: Zachodniopomorski Związek Towarzystw Krzewienia Kultury Fizycznej

Rola MOPR: Kierowanie dzieci na kolonie

Działania: Rekrutacja dzieci – organizacja wypoczynku letniego

Liczba uczestników: 92 dzieci.

Realizator: SALOS ul. Pszczelna 20

Rola MOPR: Zakwalifikowanie odpowiedniej liczby dzieci

Działania: Rekrutacja dzieci, wydanie rodzicom kart kolonijnych, a następnie ich zebranie i przekazanie organizatorowi

Liczba uczestników: 11 dzieci.

Realizator: Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Wojewódzki, we współpracy z Radą Osiedla „Zielony Dębiec”

Rola MOPR: Kierowanie dzieci na półkolonie

Działania: Rekrutacja dzieci i młodzieży w wieku 8 – 15 lat z rodzin korzystających ze wsparcia MOPR Filia Wilda

Liczba uczestników: 27 dzieci.

IV. DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

„PISANKA W MUZEUM”

Cel: Organizacja czasu wolnego, przybliżenie atmosfery Świąt Wielkanocnych, integracja

Realizator: Muzeum Etnograficzne, MOPR Filia Stare Miasto

Partnerzy: Fundacja FIONA, Moher, Stowarzyszenie Tai Chi, Akademia Reissa, Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Ustawicznego i Zawodowego nr 2, Świetlica socjoterapeutyczna Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek

Adresat działań: Dzieci, młodzież i seniorzy

Działania: Organizacja imprezy, pozyskiwanie sponsorów, kontakt z mediami, skierowanie dzieci do udziału w imprezie, udział pracowników w imprezie - prowadzenie warsztatów

Osiągnięte efekty: ok. 690 osób (informację uzyskano poprzez wydawane numery w szatni)

Poprzez udział w imprezie dzieci miały możliwość udziału w różnych warsztatach o tematyce wielkanocnej. Możliwość wykonania pod okiem profesjonalistów świątecznych ozdób, udziału w zajęciach sportowych oraz Tai Chi, jednocześnie integrując się.

XI FESTIWAL AKTYWNYCH SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

Cel: prezentacja i promocja działań wolontarystycznych na rzecz społeczności lokalnych, wymiana doświadczeń oraz nawiązywanie współpracy pomiędzy uczestniczącymi organizacjami, propagowanie idei społeczeństwa obywatelskiego

Realizator: MOPR Poznań

Partnerzy: ZDDP „Klub Centrum”, ŚDS, Klub Sportowy „Panteon Mistrzów”, Zespół Ratownictwa Medycznego, Osiedłowy Klub „Krag”, Rada Osiedla Św. Łazarz, Rada Osiedla Łazarz Spółdzielni Mieszkaniowej Grunwald

Adresat działania: społeczności lokalne, mieszkańcy Poznania

Działania: Organizacja XI FASL dnia 04.06.2016r. w Amfiteatrze w Parku Wilsona, powiadomienie instytucji działających na rzecz społeczności lokalnych na terenie dzielnicy Poznań – Wilda o FASL, zapewnienie instytucjom niezbędnego zaplecza (stoły, krzesła, czajniki), prowadzenie Festiwalu Aktywnych Społeczności Lokalnych

Osiągnięte efekty: Integracja społeczności lokalnej, w festiwalu wzięły udział 33 organizacje

FESTYN OSIEDŁOWY

Cel: Aktywizacja środowiska lokalnego

Realizator: Stowarzyszenie „Razem na Główniej”

Partnerzy: Szkoła Podstawowa nr 45, Parafia pw. NMP Niepokalanie Poczętej, MOPR Filia Piątkowo

Adresat działania: Dzieci z rejonu ul. Główniej

Działania: Zajęcia animacyjne dla dzieci

Osiągnięte efekty: Organizacja czasu wolnego dla ok. 60 dzieci, integracja lokalnej społeczności

FESTYN Z OKAZJI DNIA DZIECKA

Cel: Integracja społeczności lokalnej

Realizator: Fundacja 1,2,3

Partnerzy: MOPR Filia Nowe Miasto

Adresat działania: Dzieci korzystające ze wsparcia Fundacji 1,2,3 i ich rodziny oraz sąsiedzi

Działania: Pomoc w pozyskaniu sponsorów, organizacja festynu

Osiągnięte efekty: Integracja rodzin i społeczności lokalnej, kreowanie pozytywnego wizerunku MOPR, podtrzymanie kontaktów instytucjonalnych i społecznych, udział ok. 40 osób

FESTYN SPORTOWO-RODZINNY „Pożegnanie lata”

Cel: Integracja społeczności lokalnej

Realizator: Szkoła Podstawowa nr 63 w Poznaniu ul. Starołęka 142, MOPR Filia Nowe Miasto

Partnerzy: Rada osiedla Starołęka - Minikowo, Rada Rodziców oraz Związek Harcerstwa Polskiego przy Szkole Podstawowej nr 63, Straż Miejska Referat Poznań Nowe Miasto, Grupa szturmowa TANTO, Pan Bolesław Pawlicki - artysta plastyk, Agencja eventowa „Animator”, Centrum szkoleniowe CORIO, gabinet kosmetyczny, Pan Tomasz Szajstek - akrobata rowerowy, uczestnik programu „Mam Talent”

Adresat działania: Mieszkańcy Osiedla Starołęka – Minikowo - Marlewo

Działania: Pomoc w pozyskaniu sponsorów, organizacja festynu

Osiągnięte efekty: Integracja rodzin i społeczności lokalnej, kreowanie pozytywnego wizerunku MOPR, podtrzymanie kontaktów instytucjonalnych i społecznych, udział ok. 250 osób

ŚWIĘTO ZIOŁ

Cel: Integracja środowiska lokalnego, organizacja czasu wolnego

Realizator: MOPR Filia Stare Miasto, Muzeum Etnograficzne

Partnerzy: Straż Pożarna, Komenda Policji, Fundacja Fiona, Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, zielarka Jadwiga Anioła, Stowarzyszenie Taoistyczne Tai Chi, Mali Bracia Ubogich

Adresat działania: Mieszkańcy Poznania i okolic

Działania: Organizacja imprezy, sponsoring, pozyskiwanie partnerów, kontakt z mediami, reklama i kierowanie klientów MOPR do udziału w imprezie, udział pracowników - prowadzenie warsztatów, dokumentacja fotograficzna, przygotowanie prezentacji

Osiągnięte efekty: Udział ok. 250 osób /informacja na podstawie wydawanych bezpłatnych biletów/. Impreza stworzyła możliwość udziału dzieci i dorosłych w organizowanych warsztatach plastycznych, sportowych, edukacyjnych, pozwalając na integrację społeczności

CHOINKA W MUZEUM

Cel: Integracja środowiska lokalnego, organizacja czasu wolnego, wejście w tradycję i atmosferę świąteczną

Realizator: Muzeum Etnograficzne, MOPR Filia Stare Miasto

Partnerzy: Fundacja Fiona, Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2, Świetlica Socjoterapeutyczna Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Szamotułach, Stowarzyszenie Taoistyczne Tai Chi, MOHER, Akademia Reissa, NGO „Rezerwat”, Sokołowska Teresa, Jadwiga Anioła

Adresat działań: Mieszkańcy Poznania i okolic

Działania: Organizacja imprezy, sponsoring, pozyskiwanie partnerów, kontakt z mediami, reklama i kierowanie klientów MOPR do udziału w imprezie, udział pracowników - prowadzenie warsztatów, dokumentacja fotograficzna, przygotowanie prezentacji

Osiągnięte efekty: Udział ok. 430 osób /informacja na podstawie wydawanych bezpłatnych biletów/. Impreza stworzyła możliwość udziału dzieci i dorosłych w organizowanych warsztatach. Uczestnicy mogli samodzielnie, pod okiem profesjonalistów wykonać wiele świątecznych ozdób, brać udział w zajęciach sportowych, czy relaksować się i integrować ćwicząc Tai Chi.

ZOSTAŃ ŚW. MIKOŁAJEM

Cel: Zorganizowanie paczek świątecznych dla seniorów języckich poprzez aktywizację środowiska lokalnego, zagospodarowanie czasu wolnego seniorów

Realizator: MOPR Filia Jeżyce

Partnerzy: Szkoła Podstawowa nr 71 ul. Przybyszewskiego, Szkoła Przemysłu Spożywczego

Adresat działania: seniorzy z Jeżyc

Działania:

- zorganizowanie przedstawienia świątecznego
- współpraca ze szkołami celem pozyskania produktów do paczek
- nawiązanie współpracy z PKPS, Bankiem Żywności i przedszkolami celem zorganizowania produktów do paczek
- współpraca ze szkołami w zakresie zorganizowania przedstawienia, udostępnienia sali
- pakowanie produktów
- dostarczenie paczek do domu seniorów, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniu
- zorganizowanie drobnych upominków dla dzieci biorących udział w przedstawieniu (80 dzieci)

Osiągnięte efekty:

- udział w imprezie 30 jeżyckich seniorów, 80 uczniów
- zorganizowanie paczek żywnościowych dla wszystkich seniorów, jak również dostarczenie paczek do innych najuboższych mieszkańców Jeżyc, około 80 paczek
- zorganizowanie spotkania pokoleń, które miało na celu uwrażliwienie dzieci i młodzieży na potrzeby osób starszych
- przygotowanie przez najmłodszych uczestników upominków dla seniorów

V. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZROBOTNYCH

1. Programy i projekty realizowane przez MOPR

PROGRAM PRACY Z BEZROBOTNYM KLIENTEM MOPR

Cel Programu: podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej klientów MOPR pozostających bez pracy

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu - program realizowany od 2 stycznia 2007r.

Adresat działań:

- osoby bezrobotne i bierne zawodowo (w wieku aktywności zawodowej) korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie współuczestniczenia w diagnozie własnej sytuacji zawodowej i korzystania z instrumentów aktywizujących
- pracownicy socjalni MOPR w zakresie wykorzystywania narzędzi Programu w pracy socjalnej na różnych etapach metodycznego działania

Działania (oparte na etapach metodycznego postępowania pracownika socjalnego):

- Poznanie i zrozumienie oczekiwań osób pozostających bez pracy - z wykorzystaniem Arkusza pomocniczego do diagnozy przyczyn pozostawania bez pracy (Część II – Arkusz Moje zasoby i możliwości)
- Opis i analiza sytuacji zawodowej (oraz innej, jeżeli wiąże się z sytuacją zawodową) – z wykorzystaniem Arkusza pomocniczego do diagnozy przyczyn pozostawania bez pracy (Część I – Moje kwalifikacje i umiejętności, Część III – Diagnoza – ocena sytuacji zawodowej), Ofert pracy, Notatek z poszukiwania pracy, Zaświadczenia lekarskiego

- Opracowanie diagnozy – oceny sytuacji – z wykorzystaniem *Arkusza pomocniczego do diagnozy przyczyn pozostawania bez pracy* (Część I – *Moje kwalifikacje i umiejętności*, Część III – *Diagnoza – ocena sytuacji zawodowej*), *Ofert pracy*, *Notatek z poszukiwania pracy*, *Zaświadczenia lekarskiego*
- Realizacja opracowanego planu działania (w zakresie aktywności zawodowej) oraz edukacja i stymulowanie własnej aktywności klienta – z wykorzystaniem *Informator dla bezrobotnych klientów MOPR*, *Ofert pracy*, *Notatek z poszukiwania pracy*).

Zgodnie z przyjętym założeniem objęcie Programem oznacza zastosowanie co najmniej 2 narzędzi obligatoryjnych, tj. 2 części *Arkusza pomocniczego do diagnozy przyczyn pozostawania bez pracy* Część I – *Moje kwalifikacje i umiejętności* i Część III – *Diagnoza – ocena sytuacji zawodowej*.

Osiągnięte efekty:

Liczba osób objętych Programem	26
Liczba wypełnionych <i>Arkuszy pomocniczych do diagnozy przyczyn pozostawania bez pracy</i>	
<i>Część I – Moje kwalifikacje i umiejętności</i>	45
<i>Część II – Arkusz Moje zasoby i możliwości</i>	36
<i>Część III – Diagnoza – ocena sytuacji zawodowej</i>	26
Liczba wydanych <i>Informatorów dla bezrobotnych klientów MOPR</i>	22
<i>Oferty pracy</i>	
Liczba klientów, którym były wydawane oferty	209
Liczba klientów informujących o skutkach otrzymanej oferty	175
Liczba osób, które sporządzały <i>Notatki z poszukiwania pracy</i>	107
Liczba osób, które dostarczyły <i>Zaświadczenie lekarskie</i>	89
Liczba osób zatrudnionych w wyniku wydanej oferty i innych działań Programu / <i>umowa o pracę, umowy cywilno-prawne tj. zlecenie i o dzieło</i> /	27
Liczba osób, które zaprzestały kontaktu z MOPR w wyniku przedłożonej oferty/ofert pracy i innych działań Programu / <i>tzn. nie ubiegają się o świadczenia co najmniej 3 miesiące po otrzymaniu oferty, Informatora, sporządzaniu Notatek z poszukiwania pracy</i> /	28

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (KIS)

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu

KIS, wpisany do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Wielkopolskiego, jest prowadzony przez MOPR od 2009 roku. Jest to miejsce spotkań dla osób pozostających bez zatrudnienia, które poszukują pracy, własnego rozwoju oraz chcą podnieść swoje kwalifikacje i poznać osoby w podobnej sytuacji życiowej.

W 2016 r. 111 osób uczestniczyło w warsztatach grupowych realizowanych w ramach 4 programów, ponadto 23 osoby skorzystały z indywidualnych konsultacji psychologicznych prowadzonych w ramach postępowania rekrutacyjnego, nie przystępując do realizacji programu.

W ramach programu KIS:

- 16 osób skorzystało z indywidualnego poradnictwa psychologicznego
- 8 osób skorzystało z indywidualnej psychoterapii
- 44 osoby zrealizowały i ukończyły warsztaty grupowe, które były poprzedzone wstępną indywidualną konsultacją z psychologiem KIS (4 osoby przerwały realizację warsztatów)

- ♦ 59 osób skorzystało z indywidualnego poradnictwa prawnego
- Niektóre osoby korzystały z więcej niż jednej formy wsparcia.

I. Program „Warsztaty dla Młodych” (2 edycje programu)

Program skierowany był do mieszkańców Poznania w wieku 18-35 lat, którzy zostali objęci wsparciem MOPR. Program łączył w sobie zagadnienia z zakresu psychoedukacji, edukacji prawnej oraz rozwoju interpersonalnego. Zagadnienia poruszane na zajęciach skupiały się wokół tematów istotnych z punktu widzenia osób młodych, m.in.: aktywne poszukiwanie pracy, usamodzielnianie się, uzależnienia, psychologia miłości i związków, planowanie i wyznaczanie celów, prawo opiekuńcze dotyczące małżeństwa, prawo konsumenckie, prawo lokalowe, prawo pracy.

Cel: Kompleksowe wsparcie grupy osób w wieku 18-35 lat korzystających z pomocy społecznej w zakresie zwiększenia ich poziomu integracji społecznej, rozwoju osobistego i wiedzy prawnej.

Czas trwania:

- ♦ edycja 1 21 marca - 28 czerwca
- ♦ edycja 2 26 września - 28 listopada

Adresat: Osoby w wieku 18-35 lat, które bezpośrednio doświadczają trudności życiowych lub żyły w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działania:

- ♦ Zajęcia grupowe psychologiczne
- ♦ Zajęcia grupowe prawne
- ♦ Konsultacje indywidualne psychologiczne i prawne

Osiągnięte efekty: Kompleksowe wsparcie 11 młodych osób, korzystających z pomocy społecznej w zakresie zwiększenia ich poziomu integracji społecznej, rozwoju osobistego i wiedzy prawnej.

II. Program „Być aktywną mamą”

Program skierowany był do mam z małymi dziećmi w wieku 4-12 miesięcy. Zajęcia skupiały się na możliwości nawiązania kontaktu z innymi mamami i wymiany doświadczeń wokół tematów związanych z wychowywaniem dziecka oraz połączenia powrotu na rynek pracy z opieką nad dzieckiem.

Cel: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu mam małych dzieci.

Czas trwania:

- ♦ 7 kwietnia – 16 czerwca

Adresat: Kobiety wychowujące dzieci w wieku 4-12 miesięcy, nieaktywne zawodowo lub rozważające zmianę zawodu / miejsca zatrudnienia ze względu na wychowywanie dziecka.

Działania: Warsztaty grupowe z udziałem mam z dziećmi.

Osiągnięte efekty: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu 5 mam małych dzieci (i 5 dzieci).

III. Program „Spadochron - kurs dla osób planujących karierę, szukających pracy i zmieniających zawód (2 edycje programu)

Program skierowany był do mieszkańców Poznania, dla osób w trudnej sytuacji życiowej, pozostających bez zatrudnienia, zmieniających pracę.

- ♦ Kurs polega na stopniowym odkrywaniu własnego potencjału przez uczestnika poprzez zwiększenie wiedzy o sobie samym i własnych umiejętnościach, predyspozycjach.
- ♦ Daje szansę na nowe spojrzenie na swoją sytuację na rynku pracy.

- Uczestnik rozwija odwagę i pewność siebie opartą na świadomości siebie i wyborze najlepszej dla siebie drogi zawodowej.
- Kurs umożliwia zwiększenie motywacji, promuje postawę aktywną i przedsiębiorczość.

Cel: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu poprzez zwiększenie swoich szans na rynku pracy dzięki lepszemu poznaniu swoich mocnych i słabszych stron, poznaniu różnych technik poszukiwania pracy.

Czas trwania:

- 4 lipca-15 lipca **edycja 1**
- 2-24 listopada **edycja 2**

Adresat: Osoby poszukujące pracy, zmieniające zawód, korzystające ze wsparcia MOPR.

Działania: Kurs prowadzony metodą warsztatową przez certyfikowanego trenera.

Osiągnięte efekty: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zawodowemu poprzez zwiększenie swoich szans na rynku pracy dzięki lepszemu poznaniu swoich mocnych i słabszych stron, poznaniu różnych technik poszukiwania pracy u 16 uczestników.

IV. Program „Warsztaty aktywizacji 40 plus”

Program skierowany był do osób po 40 roku życia, objętych wsparciem MOPR. Skupiał się wokół specyficznych obszarów istotnych dla osób tej grupy wiekowej, tj.: promowanie aktywności społecznej i zawodowej, praca w zespołach (w tym współpraca międzypokoleniowa), psychologia zdrowia, ukierunkowanie na tworzenie więzi społecznych.

Cel: Kształtowanie aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałanie przedwczesnemu wycofywaniu się z rynku pracy, wzrost samooceny uczestników programu.

Czas trwania: 20 września - 25 listopada

Adresat: Osoby po 40 roku życia, objęte wsparciem MOPR.

Działania:

- warsztaty grupowe psychologiczne i prawne
- Konsultacje indywidualne psychologiczne i prawne.

Osiągnięte efekty: Kształtowanie aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, przeciwdziałanie przedwczesnemu wycofywaniu się z rynku pracy, wzrost samooceny 7 uczestników, którzy ukończyli program.

2. Programy i projekty realizowane z innymi partnerami

CENTRA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ (CIS)

Cel: Centrum Integracji Społecznej jest jednostką organizacyjną realizującą reintegrację zawodową i społeczną. Warunkiem udziału w ofercie CIS jest skierowanie wydane przez MOPR. CIS realizuje następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiąganie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższanie kwalifikacji zawodowych

- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów w efekcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej
- nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

Realizator:

- Centrum Integracji Społecznej „Szkoła Barki” Poznań, ul. św. Wincentego 6/9
- Centrum Integracji Społecznej „Etap” Poznań, os. Jana III Sobieskiego 105
- Centrum Integracji Społecznej „Darzybór” Poznań, ul. Borówki 4
- Centrum Integracji Społecznej Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka Poznań ul. św. Wincentego 6/9.

Adresat działań:

- osoby bezdomne realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej
- osoby uzależnione od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego
- osoby uzależnione od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej
- osoby chore psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego
- osoby długotrwale bezrobotne w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- osoby zwalniane z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej
- osoby niepełnosprawne, w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

które podlegają wykluczeniu społecznemu i ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Działania:

- zawieranie i realizacja *indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego* obejmujących:
 - zajęcia edukacji ogólnej
 - zajęcia z zakresu reintegracji społecznej
 - zajęcia z zakresu reintegracji zawodowej
 - warsztaty zawodowe
 - praktyki zawodowe
- poradnictwo psychologiczne, socjalne i prawne
- działania towarzyszące
- wydawanie posiłków dla uczestników CIS
- wypłacanie świadczeń integracyjnych.

Osiągnięte efekty:

	CIS Stowarzyszenie „Szkoła Barki” Poznań, ul. św. Wincentego 6/9	CIS „Etap” Poznań, os. Jana III Sobieskiego 105	CIS „Darzybór” Poznań, ul. Borówki 4	CIS Poznań Fundacji Pomocy Wzajemnej Barka ul. św. Wincentego 6/9
Liczba osób skierowanych do udziału w zajęciach CIS (wg danych MOPR), w tym:	82	130	74	15
o długotrwale bezrobotnych	35	83	8	3
o bezdomnych	17	8	62	8
o zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem	4	13	0	1
o niepełnosprawnych	3	4	0	0
o uzależnionych od alkoholu	3	11	0	1
o uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających	0	1	0	2
o zagrożonych wykluczeniem społecznym z innych powodów	20	10	4	0
Liczba osób, które ukończyły indywidualny program zatrudnienia socjalnego	43	50	48	27
Liczba osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego	7	37	22	9

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Adresat: Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, skierowane do wykonywania tych prac przez starostę.

Realizator: Prace społecznie użyteczne organizowane są przez Miasto Poznań w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. W Poznaniu są to: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Poznańskie Centrum Świadczeń oraz Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji.

Działania:

- wybranie spośród klientów MOPR bezrobotnych spełniających kryteria umożliwiające wykonywanie prac społecznie użytecznych
- zmotywowanie bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych i przekazanie imiennej listy do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu.

Osiągnięte efekty: Na podstawie Porozumienia w sprawie wykonywania prac społecznie użytecznych zawartego w dniu 18.03.2016r. pomiędzy Powiatem Poznańskim (Powiatowym Urzędem Pracy w Poznaniu) a Urzędem Miasta Poznania w okresie od 01.04.2016r. do 30.09.2016r. 28 osób wykonywało prace społecznie użyteczne (10 godzin tygodniowo każda osoba), z tego:

- prace kurierskie i gospodarcze w MOPR – 10 osób
- prace biurowo-administracyjne w Poznańskim Centrum Świadczeń – 8 osób
- prace porządkowo-gospodarcze oraz w charakterze pomocy kuchennej i pomocy biurowej w Poznańskich Ośrodkach Sportu i Rekreacji – 10 osób.

SPÓŁDZIELNIA SOCJALNA „POZNANIANKA”

Cel: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób zadłużonych w opłatach za czynsz w mieszkaniach komunalnych. Cel realizowany poprzez zlecenie Spółdzielni przez Miasto Poznań realizacji niektórych swoich usług i sukcesywne odzyskiwanie zaległych czynszów i ponowne włączanie osób zatrudnionych w Spółdzielni w życie społeczne i zawodowe.

Adresat: Osoby pozostające bez pracy zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym zalegające w opłatach za czynsz w mieszkaniach komunalnych.

Realizator: Spółdzielnia Socjalna „Poznanianka” z siedzibą w Poznaniu, os. Powstańców Warszawy 5D.

Działania:

- realizowanie zadań wynikających ze statutu Spółdzielni
- wykonywanie usług z zakresu gospodarki komunalnej na zlecenie wydziałów i jednostek organizacyjnych Miasta Poznania oraz innych podmiotów
 - Zarządu Zieleni Miejskiej
 - Zarządu Transportu Miejskiego
 - Wydziału Zamówień i Obsługi Urzędu Miasta Poznania
 - Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu
 - Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu
 - Zarządu Komunalnych Zasobów Lokalowych
 - Zarządu Dróg Miejskich
 - Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o.
 - prywatnych przedsiębiorców
- współpraca z ZKZL w zakresie spłacania przez pracowników Spółdzielni (najemców mieszkań komunalnych) zadłużeń czynszowych

Osiągnięte efekty:

- zatrudnienie 10 osób w Spółdzielni na umowę o pracę oraz 11 na umowę zlecenie
- spłacanie przez pracowników Spółdzielni zadłużeń czynszowych oraz zobowiązań względem innych wierzycieli - łącznie na kwotę 28.175,10 zł
- reintegracja społeczna pracowników
 - mediacje z komornikami i innymi wierzycielami i pomoc w reorganizacji zadłużenia - 15 osób
 - stworzenie mieszkania wspieranego dla pracowników Spółdzielni, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej (np. zagrożenie bezdomnością) - 5 osób
 - pomoc materialna dla pracowników Spółdzielni w zakresie: żywność, leki, bilety MPK, odzież - 15 osób
 - pomoc prawna dla pracowników - 10 osób
 - pomoc psychologiczna dla pracowników - 7 osób
 - spotkania pracownicze - 25 osób

VI. DZIAŁANIA NA RZECZ BEZDOMNYCH

1. Koordynacja działań na rzecz osób bezdomnych.

Realizator: Zadania realizowane przez stanowisko ds. koordynacji integracji społecznej w Dziale Metodycznym MOPR

Adresat: Osoby bezdomne na terenie miasta Poznania oraz organizacje i instytucje działające na rzecz osób bezdomnych

Partnerzy:

- Urząd Miasta Poznania – Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, ul. 3 Maja 46
- Komenda Miejska Policji w Poznaniu, ul. Szylinga 2
- Straż Miejska Miasta Poznania, pl. Kolegiacki 17
- Straż Ochrony Kolei w Poznaniu, ul. Dworcowa
- Ośrodek dla Bezdomnych nr 1, 61-314 Poznań, ul. Michałowo 68
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Dolne Chyby 10, 62-081 Przeźmierowo
- Pogotowie Społeczne w Poznaniu, ul. Borówki 12, ul. Borówki 4, ul. Jawornicka 50, ul. Bydgoska 6/7
- Stowarzyszenie MONAR Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT:
 - Dom Readaptacji Społecznej dla Osób Bezdomnych, Uzależnionych i Niepełnosprawnych, Rożnowice 33, Rogoźno
 - Dom Readaptacji Społecznej dla Rodzin Eksmitowanych oraz Noclegownia dla Osób Bezdomnych w Poznaniu, ul. Borówki 8
 - Dom Readaptacji Społecznej dla Osób Objętych Eksmisją w Poznaniu, ul. Starołęcka 36/38
- Dom Pomocna Dłoń, Błońsko 37a, 64-308 Jabłonna
- Schronisko św. Brata Alberta w Poznaniu, ul. Widłakowa 3
- Dom Samotnej Matki, ul. Kierska 10, Rokietnica
- Dom dla Ludzi Bezdomnych w Poznaniu, ul. Pogodna 55
- Dom dla osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT, Gościejewo 52a
- Fundacja Pomocy Wzajemnej „Barka” w Poznaniu, ul. św. Wincentego 6/9
- Dom Charytatywny "Przystań" w Poznaniu, ul. Krańcowa 10
- Zgromadzenia Sióstr Albertynek w Poznaniu, ul. Ściegiennego 33
- Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy WCPB w Poznaniu, ul. Podolańska 46
- Zarządca Dworca PKP
- Zarządca Dworca PKS
- Caritas Archidiecezji Poznańskiej
- Inne podmioty

Działania:

- Bieżące konsultacje i wymiana informacji pomiędzy organizacjami i instytucjami zajmującymi się udzielaniem pomocy osobom bezdomnym (telefoniczne i z wykorzystaniem poczty elektronicznej)
- Cykliczne spotkania organizacji i instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy osobom bezdomnym. W 2016 roku przeprowadzono 5 spotkań, podczas których zajmowano się:
 - analizą sytuacji osób bezdomnych w Poznaniu
 - ofertą pomocy dla osób bezdomnych, w tym całoroczną oraz związaną z sezonem zimowym
 - monitorowaniem i wykorzystaniem miejsc w placówkach dla osób bezdomnych
 - szacowaniem potrzeb na usługi dla osób bezdomnych, w tym w zakresie miejsc schronienia
 - bieżącymi oraz systemowymi trudnościami w świadczeniu usług na rzecz osób bezdomnych, w tym w m.in. związanymi z zapewnieniem miejsc schronienia dla osób wymagających usług opiekuńczych
 - opiniowaniem projektu *Rozporządzenia MRPiPS w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni*
 - upowszechnianiem i omawianiem wyników badania zawartych w *Raporcie z diagnozy systemu pomocy osobom bezdomnym w Poznaniu*
 - sposobem wdrażania rekomendacji z ww. *Raportu*
 - opracowywaniem elementów międzysektorowego programu rozwiązywania problemu bezdomności w Poznaniu

Osiągnięte efekty:

- zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym oraz innych usług wynikających z ustawy o pomocy społecznej
- systematyczne monitorowanie wykorzystania miejsc w placówkach dla osób bezdomnych (miejsc dotowanych przez Miasto Poznań)
- przygotowanie i rozpowszechnianie ulotki z ofertą pomocy dla osób bezdomnych
- wypracowanie uzgodnień dotyczących współpracy MOPR i organizacji pozarządowych w zakresie zapewnienia schronienia oraz zawierania i realizacji kontraktów socjalnych zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej
- kontynuowanie działań partnerskich w obszarze wychodzenia z bezdomności
- przekazanie do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opinii dot. projektu *Rozporządzenia MRPiPS w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni*
- opracowanie kilku elementów międzysektorowego programu rozwiązywania problemu bezdomności

2. Programy i projekty realizowane przez MOPR

SPECJALISTYCZNY ZESPÓŁ PRACY SOCJALNEJ Z OSOBAMI BEZDOMNYMI

Realizator: Pracownicy Specjalizacyjnego Zespołu Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi, MOPR Filia Nowe Miasto

Adresat: Osoby bezdomne na terenie miasta Poznania

Partnerzy:

- Komenda Miejska Policji w Poznaniu, ul. Szylinga 2
- Straż Miejska Miasta Poznania, pl. Kolegiacki 17
- Straż Ochrony Kolei w Poznaniu, ul. Dworcowa 1
- Ośrodek dla Bezdomnych nr 1, 61-314 Poznań, ul. Michałowo 68
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej, ul. Dolne Chyby 10, 62-081 Przeźmierowo
- Pogotowie Społeczne w Poznaniu, ul. Borówki 12, ul. Borówki 4, ul. Jawornicka 50, ul. Bydgoska 6/7
- Stowarzyszenie MONAR Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT:
 - Dom Readaptacji Społecznej dla Osób Bezdomnych, Uzależnionych i Niepełnosprawnych, Rożnowice 33, Rogoźno
 - Dom Readaptacji Społecznej dla Rodzin Eksmitowanych oraz Noclegownia dla Osób Bezdomnych w Poznaniu, ul. Borówki 8
 - Dom Readaptacji Społecznej dla Osób Objętych Eksmisją w Poznaniu, ul. Starołęcka 36/38
- Dom Pomocna Dłoń, Błońsko 37a, 64-308 Jabłonna
- Schronisko św. Brata Alberta w Poznaniu, ul. Widiłkowa 3
- Dom Samotnej Matki, ul. Kierska 10, Rokietnica
- Dom dla Ludzi Bezdomnych w Poznaniu, ul. Pogodna 55
- Dom dla osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT, Gościejewo 52a
- Dom Charytatywny "Przystań" w Poznaniu, ul. Krańcowa 10
- Zgromadzenia Sióstr Albertynek w Poznaniu, ul. Ściegiennego 33
- Zarządca Dworca PKP
- Zarząd Dworca PKS
- Inne podmioty

Działania:

- **zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom bezdomnym:**
stały kontakt z placówkami dla osób bezdomnych na terenie Poznania i Wielkopolski w celu zapewnienia schronienia, jednego gorącego posiłku dziennie, niezbędnej odzieży, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego, zapewnienie dostępu do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, pomoc w formie biletu kredytowanego i w załatwianiu spraw osobistych i urzędowych
- **tworzenie szans oraz warunków wychodzenia z bezdomności:**
opracowywanie Indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności, stały kontakt i współpraca z placówkami zapewniającymi miejsce schronienia na terenie Poznania w ramach opracowanych indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności
- **obsługa administracyjna w zakresie realizowania zadań na rzecz osób bezdomnych**
postanowienia o przekazaniu wniosku do gminy właściwej, występowanie z żądaniem zwrotu kosztów udzielonej pomocy w miejscu pobytu osobom bezdomnym spoza terenu gminy Poznań

Osiągnięte efekty: 1.314 osób bezdomnych było objętych świadczeniami Specjalistycznego Zespołu Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi w 2016 roku (oraz 10 w innych Zespołach Pracy Socjalnej MOPR).

Rezultat	Liczba osób
Zapewnienie schronienia poprzez:	
- wskazanie (uzgodnionego drogą telefoniczną) miejsca schronienia w placówce dla osób bezdomnych (jedna osoba w ciągu roku otrzymuje więcej niż jedno skierowanie)	1.478
- wydanie decyzji kierującej do ośrodków wsparcia zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Poznania z dnia 08 września 2015r. Nr XVI/173/VII/2015 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia dla osób bezdomnych i pozbawionych schronienia	809
- opłacenie w formie zasiłku celowego kosztów schronienia w placówce dla osób bezdomnych	268
Liczba świadczeń udzielonych osobom bezdomnym w Przytulisku - Ogrzewalni prowadzonej przez Caritas Poznań, w tym spędzenie nocy w Ogrzewalni / dnia w świetlicy (część osób w ciągu roku wielokrotnie korzystała z oferty Ogrzewalni)	11.500
Liczba wydanych biletów kredytowanych dla osób bezdomnych	501
Pomoc w formie jednego ciepłego posiłku dziennie	384
Ustalenie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowych ze środków publicznych	670
Liczba zawartych Indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	40
- liczba zakończonych programów	40

MONITOROWNIE KOCZOWISK OSÓB BEZDOMNYCH ORAZ DWORCA PKP I PKS

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Bezdomnymi.

Adresat: Osoby bezdomne przebywające w koczowiskach na terenie miasta Poznania oraz na terenie dworców PKP i PKS.

Partnerzy:

- Komenda Miejska Policji, ul. Szylinga 2
- Straż Miejska, Pl. Kolegiacki 17
- Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne, ul. Jawornicka 50
- Straż Ochrony Kolei w Poznaniu, ul. Dworcowa 1
- Zarządca Dworca PKP
- Zarząd Dworca PKS

Działania:

- dotarcie do miejsc gromadzenia się osób bezdomnych
- ostrzeganie o możliwych zagrożeniach życia lub zdrowia w przypadku pogorszenia się warunków atmosferycznych
- udzielenie informacji, gdzie można uzyskać pomoc
- wydawanie ulotki informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom bezdomnym
- zachęcanie do skorzystania z miejsc w placówkach dla bezdomnych
- w sytuacjach zagrożenie życia lub zdrowia - wzywanie pogotowia ratunkowego
- informowanie o możliwości skorzystania ze świadczeń pomocy społecznej i prawa do świadczeń opieki zdrowotnej w przypadku nie posiadania prawa do bezpłatnej pomocy medycznej

Osiągnięte efekty:

Patrole z poszczególnymi służbami:

- z Komendą Miejską Policji
- ze Strażą Miejską Miasta Poznania

Patrole pozostałe:

- streetworkerzy ze Stowarzyszenia Pogotowie Społeczne
- Straż Ochrony Kolei

Podczas patroli w 2016 roku została udzielona pomoc w następującej formie:

- przeciwdziałanie zamarznięciom osób bezdomnych (48 patroli w koczowiskach i innych miejscach niemieszkalnych)
- motywowanie do skorzystania z dostępnej oferty usługowej - szczególnie ogrzewalni, noclegowni i schronisk lub do powrotu do gminy ostatniego zameldowania (w przypadku osób pochodzących spoza Poznania)
- umieszczenie 12 osób w placówkach dla osób bezdomnych

VII. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH (w tym: osób z problemami psychicznymi)

1. Programy i projekty realizowane przez MOPR

PROGRAM KLUCZ – KONTAKT Z LUDŹMI UŁATWIA CODZIENNE ZMAGANIA

Realizator: Specjalistyczny Zespół Pracy Socjalnej z Osobami Wymagającymi Wsparcia Zdrowia Psychicznego, MOPR Filia Piątkowo

Adresat: Osoby zamieszkujące na terenie Poznania, których zachowanie wskazuje na to, że mogą chorować psychicznie (wykazują zaburzenia psychotyczne) lub chorują psychicznie, rodzina i/lub inne osoby bliskie osobie chorej psychicznie, społeczność lokalna

Partnerzy: służba zdrowia, sąd, prokuratura, policja, straż miejska, organizacje pozarządowe świadczące usługi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, rady osiedli, społeczność lokalna

Cel główny: Poprawić funkcjonowanie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi

- ustalić sytuację zdrowotną klienta, którego zachowanie wskazuje na występowanie zaburzeń psychicznych
- poprawić stan zdrowia psychicznego osoby z zaburzeniami psychicznymi
- zapewnić wsparcie środowiska
- zapewnić opiekę osobie z zaburzeniami psychicznymi
- przełamywać stereotypy na temat osób z zaburzeniami psychicznymi

Działania:

- stwarzanie warunków do poprawy stanu zdrowia psychicznego
- motywowanie osób chorujących do podjęcia i utrzymania leczenia psychiatrycznego oraz podjęcia aktywności społeczno- zawodowej
- wspieranie lepszej integracji osób chorujących psychicznie ze społeczeństwem
- zwiększanie poziomu wiedzy o specyfice funkcjonowania w chorobie
- organizowanie prelekcji lub dyskusji

Osiągnięte efekty: 174 osoby były objęte działaniami Programu KLUCZ, w tym 84 przyjętych w 2016r.

Efekt	Liczba osób
1. Ustalono możliwość (lub jej brak) wystąpienia o badanie psychiatryczne wbrew woli klienta	17
2. Ustalono konieczność (lub jej brak) leczenia szpitalnego wbrew woli klienta	8
3. Zmotywowano klienta do podjęcia leczenia psychiatrycznego	7
4. Utrzymano motywację klienta do systematycznego leczenia psychiatrycznego	29
5. Klient uzyskał wsparcie ze strony środowiska w procesie leczenia	6
6. Ustalono sposób funkcjonowania klienta po odbyciu leczenia szpitalnego lub w trakcie leczenia ambulatoryjnego	2
7. Zorganizowano badanie psychiatryczne w środowisku lub w PZP	24
8. Zmotywowano klienta do podjęcia rehabilitacji społecznej (w tym: specjalistyczne usługi, środowiskowy dom samopomocy, terapia psychologiczna, itp.)	7
9. Zmotywowano klienta do podjęcia rehabilitacji zawodowej	1
10. Stworzono warunki umożliwiające utrzymanie motywacji do aktywności rehabilitacyjnej	6
11. Zrealizowano postanowienie sądu	6
12. Klient usamodzielniał się	53
13. Stworzenie warunków do nabycia lub przywrócenia prawidłowego pełnienia ról społecznych (np. rodzica, pracownika)	2
14. Ustalono konieczność zapewnienia opieki w DPS	11
15. Zorganizowano spotkanie, w trakcie którego budowano pozytywne opinie o chorobach psychicznych i likwidowanie negatywnych stereotypów	8

KIEROWANIE DO OŚRODKÓW WSPARCIA - DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Realizator: Zespoły Pracy Socjalnej w MOPR

Adresat: Osoby z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawne potrzebujące wsparcia w zakresie skierowania do ośrodków wsparcia.

Partnerzy:

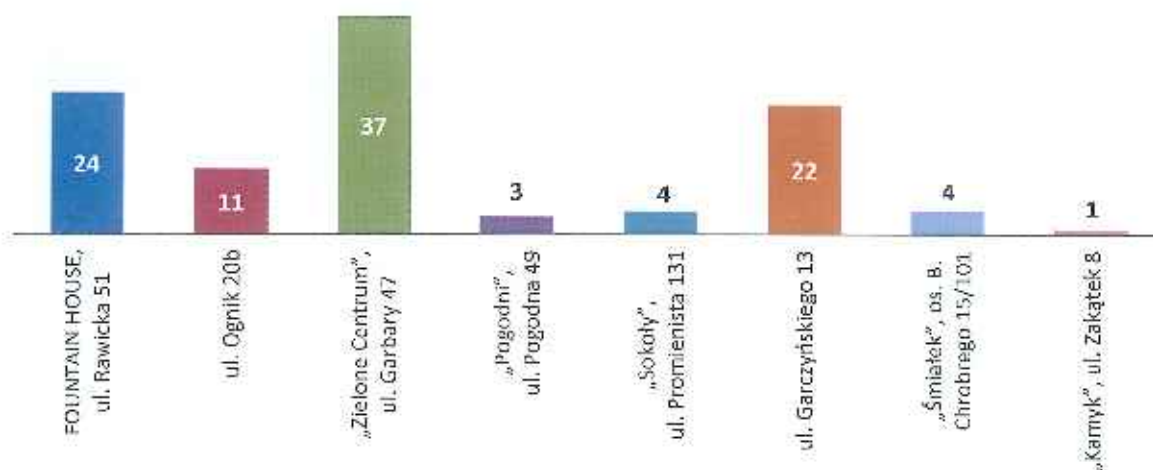
Środowiskowy Dom Samopomocy FOUNTAIN HOUSE w Poznaniu przy ul. Rawickiej 51, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”

- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Ognik 20b, prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Pogodni” w Poznaniu ul. Pogodna 49, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym - Koło w Poznaniu
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu „Iskra” przy ul. Grunwaldzkiej 55 paw. 18/19, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Iskra”
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Zielone Centrum” w Poznaniu przy ul. Garbary 47, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób i Rodzin na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Zrozumieć i Pomóc”
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Sokoły” w Poznaniu przy ul. Promienistej 131, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Sokoły”
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Poznaniu przy ul. Garczyńskiego 13, prowadzony przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Śmiałek” w Poznaniu na os. B. Chrobrego 15/101, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej
- Środowiskowy Dom Samopomocy „Karnyk” w Poznaniu, ul. Zakątek 8, prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Zespołem Downa

Działania: Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, wydawanie decyzji kierujących i ustalanie zakresu świadczonych usług i odpłatności. Monitorowanie działań w środowisku, mających na celu sprawdzenie, czy udział w zajęciach organizowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy wpływa na lepsze funkcjonowanie klienta w środowisku.

Osiągnięte efekty: Poprzez udział w zajęciach w Środowiskowych Domach Samopomocy nastąpiła poprawa jakości życia uczestników i funkcjonowania w środowisku, poprzez zwiększenie samodzielności, nabycie dodatkowych umiejętności i otrzymywanie stałego wsparcia.

WYKRES: Liczba osób skierowanych na zajęcia w 2016 (łącznie 106 osób)

ZESPÓŁ LECZNICTWA ŚRODOWISKOWEGO

Realizator: NZOZ DIAMAND

Adresat: Dorośli, dzieci i młodzież, z rozpoznanymi zaburzeniami psychicznymi, którzy:

- zakończyli leczenie w oddziale całodobowym lub dziennym i wymagają dalszych, intensywnych oddziaływań socjoterapeutycznych, farmakologicznych i rehabilitacyjnych
- nie uzyskali trwałych efektów w leczeniu w warunkach oddziału szpitalnego lub poradni (chorzy wielokrotnie hospitalizowani)
- nie utrzymują się w innych formach leczenia
- wymagają specyficznych form edukacji i terapii dostępnych w szerokiej ofercie ZLS, obejmujących także rodziny i opiekunów pacjentów

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Działania: wizyty terapeutów lub lekarzy w miejscu zamieszkania pacjenta oraz różne formy terapeutyczne w siedzibie ośrodka, farmakoterapia, różne formy psychoterapii indywidualnej, grupowej i terapii rodzin, oddziaływania psychoedukacyjne dla pacjentów i członków ich rodzin

- budowanie systemu oparcia społecznego – z włączeniem członków rodzin, pracowników pomocy społecznej, sąsiadów i innych osób, klubów rodzin pacjentów
- spotkania rodzin pacjentów objętych leczeniem zespołu
- udzielanie wsparcia i psychoedukacja

Osiągnięte efekty: skierowano 21 osób

KIEROWANIE DO OŚRODKÓW WSPARCIA - DLA OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie - Zespoły Pracy Socjalnej

Adresat: Osoby starsze, chore i niepełnosprawne wymagające częściowej opieki i wsparcia w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych

Działania: Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, wydawanie decyzji kierujących i ustalanie zakresu świadczonych usług i odpłatności

Osiągnięte efekty: Możliwość realizacji przez osoby starsze własnych zainteresowań, poprawa funkcjonowania w środowisku, zaspokajanie potrzeb niższego i wyższego rzędu, umożliwienie przebywania w grupie

Zespół Dziennych Domów Pomocy Społecznej	Liczba osób skierowanych na zajęcia w 2016 r
Filia nr 1 "Klub Centrum" ul. Konopnickiej 18	12
Filia nr 2 „Klub Ogrody” ul. Nowy Świat 7/1	14
Filia nr 3 „Klub Promień” os. Piastowskie 101	13
Filia nr 4 „Klub Starówka” ul. Wielka 1	7
Filia nr 5 „Klub Winogrody” os. Kosmonautów 15	11
Dzienny Dom Pomocy Społecznej – „Klub Słoneczna Przysłań” ul. Racjonalizatorów 3 (prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej)	13
Oddział Dziennego Pobytu DPS, ul. Bukowska 27/29	0
Oddział Dziennego Pobytu DPS, ul. Konarskiego 11/13	3
Łącznie	73

WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWO NA RYNKU PRACY

Realizator: Stowarzyszenie na TAK

Nazwa / tytuł programu lub projektu: BIZON

Adresat: Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy, pracodawcy z sektora prywatnego oraz publicznego

Partnerzy: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

Działania: Aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, pomoc w znalezieniu pracy, monitorowanie świadczenia pracy, współpraca z pracodawcami oraz organizacjami w zakresie tworzenia i poszukiwania nowych miejsc pracy

Osiągnięte efekty: skierowano 3 osoby

VIII. DZIAŁANIA PROMOCYJNE MOPR I ZAANGAŻOWANIE W PRZEDSIĘWZIĘCIA O ZASIĘGU OGÓLNOPOLSKIM

SZLACHETNA PACZKA

Cel: Mądra pomoc, czyli taka, która daje szansę na zmianę

Realizator: Stowarzyszenie „Wiosna”

Partnerzy: MOPR Filia Stare Miasto

Adresat działania: rodziny w objęcie pomocą MOPR

Działania: wytypowanie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialno-bytowej a spełniających kryteria projektu do uzyskania wsparcia w postaci paczki na konkretne potrzeby

Osiągnięte efekty: zgłoszenie do projektu 18 środowisk z rejonu Starego Miasta

IX. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1) Prowadzenie systematycznej (corocznej) diagnozy poziomu wykluczenia społecznego mieszkańców Poznania, wraz z zabezpieczaniem środków finansowych niezbędnych dla jej prowadzenia.

Aktualna wiedza na temat lokalnej specyfiki wykluczenia społecznego i zachodzących w tym zakresie procesów jest niezbędna dla efektywnego planowania skutecznych programów reintegracji społecznej i zawodowej mieszkańców Poznania. Działania zmierzające do rozwiązywania problemów zagrożonych wykluczeniem społecznym mieszkańców miasta wymaga znajomości przyczyn i skali tych problemów. Diagnoza powinna obejmować opis stanu faktycznego i prawnego obrazującego problem wykluczenia społecznego, opartego o możliwie jak największy rodzaj i zakres danych. Diagnozowanie umożliwi profesjonalizację działania, wyznaczanie celów adekwatnych do problemów i potrzeb, planowanie działań oraz przyglądanie się rezultatom oraz korygowanie działań, jeżeli zachodzi taka potrzeba. Dlatego diagnoza potrzebuje systematycznej aktualizacji opartej o nowe dane. Ważnym aspektem diagnozy powinno być też ukazanie charakteru lokalnych mechanizmów wykluczenia społecznego, a także odpowiedź na pytanie: jakie zjawiska społeczne i ekonomiczne oddziałują wykluczająco na określone grupy społeczne albo utrudniają im dostęp do usług publicznych. Znaczenie tak rozumianego diagnozowania wykluczenia społecznego zostało uwzględnione w propozycji Programu rozwoju usług reintegracji społecznej i zawodowej w Poznaniu.

2) Rozwój środowiskowych form pracy socjalnej, w tym zabezpieczenie środków finansowych na zatrudnieniu organizatorów społeczności lokalnych i objęcie lokalnymi programami aktywizacji kolejnych zdegradowanych społecznie obszarów miasta.

Zgodnie z upowszechniającym się obecnie paradygmatem pomocy społecznej oraz z programowymi i strategicznymi dokumentami krajowymi działania związane z aktywizowaniem społeczności lokalnych stanowią jeden z kluczowych elementów służących przeciwdziałaniu i zmniejszeniu skali wykluczenia społecznego. W chwili obecnej programami aktywizowania społeczności lokalnej objęte są (lub były) tylko nieliczne obszary miasta. Potrzeby w tym zakresie są o wiele większe. Wykorzystanie w tym zakresie pozytywnych doświadczeń związanych z realizacją OSŁ w Poznaniu

(np. na Śródcie), a także w innych miejscach w Polsce oraz wpisania tych działań jako kluczowego elementu programów rewitalizacyjnych, zwiększyłoby skuteczność systemowego oddziaływania pomocy społecznej na terenie miasta.

W powyższym zakresie MOPR planuje zatrudnienie 5 organizatorów społeczności lokalnej, którzy będą realizować w Poznaniu środowiskowe metody pracy socjalnej. Zatrudnienie jest zaplanowane w ramach projektu „Feniks” współfinansowanego ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 – Poddziałanie 7.1.2. Aktywna integracja - projekty konkursowe. Wniosek MOPR i 5 Partnerów (organizacje pozarządowe) o dofinansowanie projektu jest w trakcie oceny merytorycznej dokonywanej przez Wojewódzki Urząd Pracy. Spodziewany termin rozstrzygnięcia konkursu to maj 2017 roku.

3) Pozyskiwanie lokali i tworzenie mieszkań chronionych dla osób bezdomnych, niepełnosprawnych oraz opuszczających zakłady karne.

Mieszkanie chronione jest ofertą wsparcia dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, które ani samodzielnie, ani przy pomocy własnych rodzin nie są w stanie pokonać swoich trudności i rozpocząć samodzielnego życia z wzięciem pełnej odpowiedzialności za siebie. Dzięki wsparciu specjalisty pobyt w mieszkaniu chronionym stwarza warunki przygotowywania się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integracji ze społecznością lokalną. Okres zamieszkiwania w mieszkaniu chronionym pomoże przygotowywać do usamodzielnienia się i wyjścia poza system pomocy społecznej. Skala potrzeb:

- W Poznaniu przebywa ponad 1.000 osób bezdomnych, w tym w placówkach dla osób bezdomnych oraz w miejscach niemieszkalnych. Proces wychodzenia z bezdomności wymaga systematycznego wsparcia, w tym optymalną jego formą jest stopniowe usamodzielnianie poprzez czasowy pobyt w mieszkaniu chronionym (w ostatnim etapie przed uzyskaniem samodzielnego lokalu mieszkalnego i rzeczywistym życiowym usamodzielnieniem się)
- Około 1.200 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej jest zagrożonych eksmisją z powodu zaległości czynszowych
- Co roku około 300 osób opuszcza zakłady karne i ma trudności w integracji ze środowiskiem – w tej grupie około 1/3 nie ma gdzie wrócić po zakończeniu kary lub powrót do miejsca zamieszkania znacznie uprawdopodobnia ponowne dokonanie przestępstwa
- Około 4.000 rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ma wśród swoich członków osoby niepełnosprawne, z różnymi typami niepełnosprawności, które potrzebują pomocy w formie mieszkań chronionych.

4) Wsparcie działalności utworzonej spółdzielni socjalnej osób prawnych.

Spółdzielnia Socjalna „Poznanianka” została utworzona z inicjatywy Miasta Poznań we współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego w 2013r. Realizuje zadania reintegracji społeczno-zawodowej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i stanowi ważny instrument pozwalający na podjęcie pracy dla tej grupy osób. Konieczne jest zatem propagowanie celów działania i rodzajów usług spółdzielni wśród potencjalnych zleceniodawców publicznych, w tym: wydziałów i jednostek miasta. Pozyskanie kolejnych zleceń pozwoli na objęcie działaniami reintegracyjnymi i tym samym włączenie w rynek pracy większej liczby mieszkańców Miasta.

5) Utworzenie domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Obeenie w Poznaniu funkcjonują trzy DPS z miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych (ul. Konarskiego i oddział ul. Zamenhafa – łącznie 170 miejsc dla kobiet i mężczyzn, ul. Niedziałkowskiego – 35 miejsc dla kobiet, ul. Sielska i oddział ul. Mińska – łącznie 140 miejsc dla kobiet). Czas oczekiwania na pobyt w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych w Poznaniu to około 12 miesięcy dla kobiet i 17 miesięcy dla mężczyzn. Obecnie w sytuacjach interwencyjnych, w których umieszczenie w DPS wymaga podjęcia działań zmierzających do zapewnienia opieki całodobowej w trybie pilnym, osoby wymagające takiej interwencji kieruje się poza miasto Poznań.

WSPIERANIE **RODZINY**

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

X. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

ASYSTENTURA RODZINY

W ramach Programu Wsparcia Rodziny w 2016 roku realizowana była usługa asystenta rodziny, którego działania:

- stanowiły metodę wspierającą i wzmacniającą działania dotychczas realizowane w PWR
- były pomocą dla pracownika socjalnego w realizacji głównych zadań pracy socjalnej
- były umocowane zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- stanowiły zapewnienie usługi asystencji osobom i rodzinom w odniesieniu do „Standardów pracy asystenta rodziny przyjętych Zarządzeniem nr MOPR-I.0015.38.2013 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu z dnia 13.06.2013r.

Według stanu na 31 grudnia 2016r. MOPR zatrudniał 12 asystentów rodziny współfinansowanych w ramach programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2016 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Realizując zadania określone w ustawie praca asystentów skoncentrowana była przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. W 2016 roku asystenci pracowali z **188 rodzinami**, w których było 755 osób, w tym: 339 dorosłych i 416 dzieci:

- a) 89 rodzin było objętych stałym wsparciem asystenta rodziny
- b) 26 rodzin pozytywnie zakończyło współpracę (osiągnięto cel) - zakończony półroczny monitoring
- c) 5 rodzin było objętych monitoringiem (zakończenie regularnej, pogłębionej pracy nastąpiło ze względu na osiągnięcie celów)
- d) 27 rodzin było rozpoznawanych przez asystenta rodziny (tzw. faza przygotowawcza do momentu podpisania umowy o współpracy)
- e) 41 rodziny wyłączono ze wsparcia asystenta rodziny ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę (33), brak efektów (6), zmianę metody pracy (2)

Ponadto 26 rodzin po rozpoznaniu przez asystenta rodziny nie zostało objętych jego wsparciem (nie podjęły współpracy z asystentem rodziny, zmieniły miejsce zamieszkania rodziny, zostały objęte pomocą starszego specjalistę pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem).

Występujące w rodzinach problemy opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności wynikały z braku kompetencji psychologicznych i społecznych, ubóstwa, bezrobocia, bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudnej sytuacji zdrowotnej, problemów mieszkaniowych, alkoholizmu, przemocy w rodzinie.

Asystent rodziny wspierał rodziców w wypełnianiu ról społecznych podejmując różnego rodzaju działania w zakresie podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami ekonomiczno-socjalnymi, zdrowotnymi, społecznymi.

Najczęstsze działania asystentów	Liczba rodzin
Edukacja rodziny	169
Działania motywujące członków rodziny	160
Kontakt i współpraca ze szkołami, kuratorami, instytucjami	142
Rozmowa i pomoc w rozwiązywaniu problemów bieżących	140
Wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	132
Wsparcie psychologiczne i emocjonalne w trudnych sytuacjach	130
Pomoc w zakresie załatwiania spraw urzędowych	105
Pomoc w zakresie spraw zdrowotnych	82
Mediacje rodzinne	47
Inne działania	6

Wszystkie podejmowane przez asystentów działania zmierzały do osiągnięcia najważniejszego z osiągniętych rezultatów, jakim było niedopuszczenie do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Cel ten został osiągnięty w przypadku 380 dzieci, które pozostały w domu rodzinnym. W przypadku dzieci, które znajdowały się w systemie pieczy zastępczej, asystent działał na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny. Dziesięcioro dzieci wróciło do domu.

XI. POTRZEBY W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

1) Rozwój usługi asystentury rodzinnej

Asystenci rodziny mają asystować (towarzyszyć) rodzinom, które przeżywają trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W rodzinach objętych usługą współistnieją też wiele innych problemów, które w sprzężeniu ze sobą stanowią zagrożenie dla bezpiecznego funkcjonowania dzieci w rodzinie. Osiąganie celu związanego z poprawą funkcjonowania rodzin z dziećmi (i pozostawianiem dzieci w domu rodzinnym lub powrotem do domu dzieci przebywających w zastępczych formach opieki) wymaga zwiększania liczby asystentów w Poznaniu. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny w tym samym czasie może prowadzić pracę z maksymalnie 15 rodzinami. W 2016 roku MOPR zatrudniał asystentów: od stycznia do czerwca na 10 etatach, a od lipca do grudnia na 12 etatach. Asystenci ci pracowali łącznie z 188 rodzinami, a przez cały rok systematycznie wpływały nowe wnioski pracowników socjalnych (i sądu) o przyznanie rodzinom mającym trudności opiekuńczo-wychowawcze asystenta rodziny. Rodzin, które mają różnego rodzaju trudności związane z wychowaniem i opieką nad dziećmi jest jednak znacznie więcej i obecna liczba asystentów zatrudnionych w MOPR (od stycznia 2017 roku jest to 10 etatów) nie będzie w stanie zaspokoić istniejących potrzeb, przy założeniu, że większość rodzin objętych obecnie wsparciem wymaga pomocy długoterminowej.

Odpowiadając na powyższe potrzeby Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przystąpił do realizacji projektu współfinansowanego ze środków Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 – Poddziałanie 7.2.3. Usługi społeczne - projekty konkursowe ZIT (Zintegrowane Inwestycje Terytorialne). W ramach tego projektu MOPR zatrudni w 2017 r. łącznie 10-ciu asystentów (odpowiednio 5-ciu w marcu i 5-ciu w czerwcu) oraz kolejnych 5-ciu asystentów 2018 r. i 5-ciu asystentów w 2019 r.

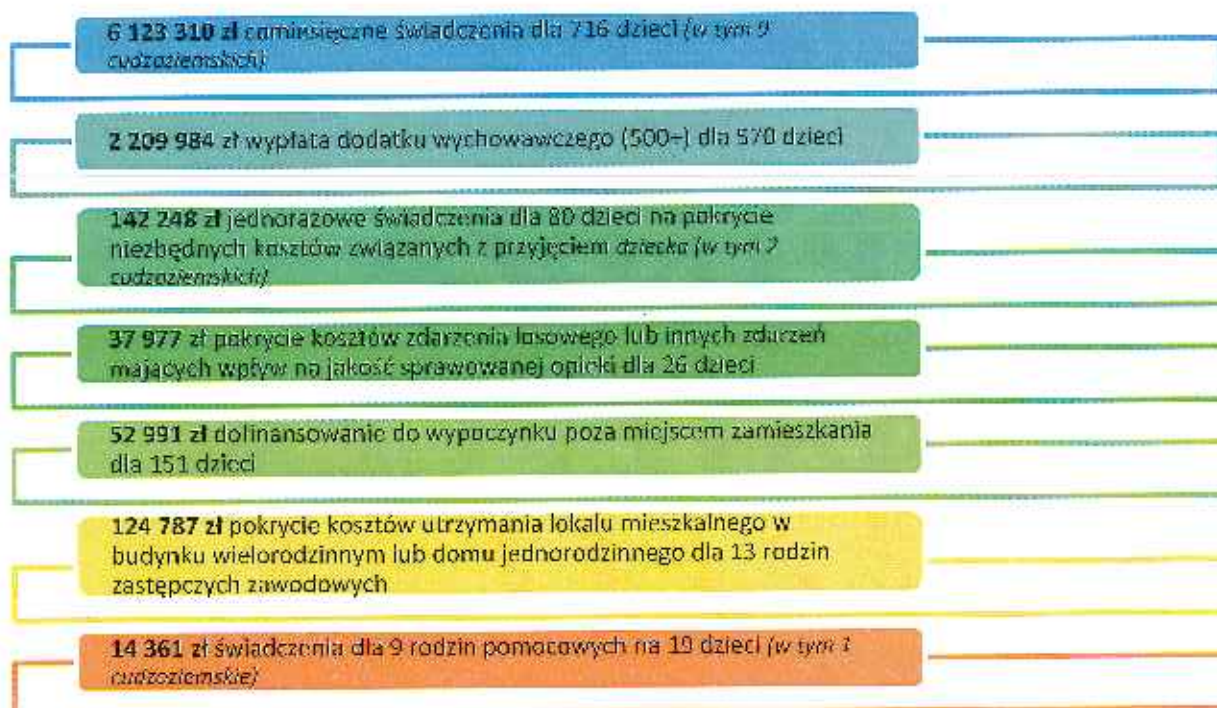
PIECZA **ZASTĘPCZA**

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci

XII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Do zadań powiatu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych (na mocy postanowienia sądowego po śmierci rodziców naturalnych, bądź po pozbawieniu, ograniczeniu lub zawieszeniu im praw rodzicielskich), w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka na jego terenie.

Pomoc finansowa dla dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku polegała na:

Podział form rodzinnej pieczy zastępczej:

- rodzina zastępcza:
 - spokrewniona
 - niezawodowa
 - zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna
- rodzinny dom dziecka.

Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Porównanie liczby rodzin zastępczych (z podziałem na poszczególne typy)

Wyszczególnienie	rok 2015		rok 2016	
	liczba rodzin zastępczych*	liczba dzieci**	liczba rodzin zastępczych*	liczba dzieci**
rodziny zastępcze ogółem	504	707	509	716
rodziny zastępcze spokrewnione	318	395	317	400
rodziny zastępcze niezawodowe	157	188	163	197
rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	30	129	31	122
pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	9	66	9	63
specjalistyczne	7	24	7	13
zawodowe (bez specjalizacji)	14	49	15	47

* liczba rodzin zastępczych nie sumuje się, co wynika z przekwalifikowania rodzin niezawodowych na zawodowe

** liczba dzieci nie sumuje się, co wynika z pobytu tych samych dzieci w różnych rodzinach zastępczych

Dokonując porównania danych z 2015 i 2016 roku, daje się zaobserwować wzrost (o ok. 1 %) liczby rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Tym samym wskazać można występowanie trendu wzrostowego w zakresie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej.

Bardzo pozytywnym faktem jest utworzenie w 2016 roku 3 nowych rodzin zastępczych zawodowych (1 pogotowia rodzinnego i 2 bez specjalizacji, przekształconych z rodzin zastępczych niezawodowych).

W 2016 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu (który zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania, pełni na terenie Poznania, obok Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”, funkcję organizatora rodzinnej pieczy zastępczej), zatrudnionych było na dzień 31 grudnia 2016 r. - 25 koordynatorów (23,5 etatów) rodzinnej pieczy zastępczej (finansowanie w części w ramach programu Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w „Resortowym programie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej na rok 2015 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej””), którzy podjęli współpracę z 297 rodzinami zastępczymi i 59 pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych.

Zgodnie z ustalonym podziałem koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni w MOPR objęli wsparciem rodziny zastępcze i pełnoletnich wychowanków z 3 dzielnic Poznania, tj. Grunwaldu, Nowego Miasta oraz Piątkowa (Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” – rodziny zastępcze i pełnoletnich wychowanków ze Starego Miasta, Jeźyc oraz Wildy).

Koordynatorzy zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu obejmują opieką rodziny zastępcze w celu poprawy sytuacji umieszczonych w nich dzieci poprzez wizyty w miejscu ich zamieszkania, udzielanie rodzinom pomocy w realizacji ich zadań (poradnictwo, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy), regularną współpracę ze szkołami, przedszkolami i innymi instytucjami istotnymi ze względu na funkcjonowanie rodziny zastępczej.

W sytuacjach tego wymagających koordynatorzy występowali do Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” o objęcie rodziny pomocą prawnika lub wolontariusza. Ponadto organizowane były spotkania ze specjalistami oraz instytucjami działającymi na rzecz rodzin (pracownicy socjalni MOPR, kuratorzy, policja itp.). W celu pozyskiwania wolontariuszy dla 37 rodzin zastępczych kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem „Lepszy Świat”, Wydziałowym Centrum Wolontariatu „VOLONTARIO” oraz Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Flandria”.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielali także wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez:

- pomoc w nabywaniu umiejętności samodzielnego załatwiania własnych spraw związanych z zamieszkaniem, kształceniem, podjęciem zatrudnienia
- pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych i konfliktowych
- pomoc związaną z załatwianiem spraw urzędowych
- monitorowanie postępów w zdobywaniu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych
- pomoc w nabywaniu umiejętności społecznych.

Ponadto MOPR w roli organizatora rodzinnej pieczy zastępczej:

- wydał 590 opinii zarezerwowanych dla instytucji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
- uzupełniał dokumentację w przypadku nowych 116 dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych w 2016 roku (dzieci trafiające do rodzin zastępczych w momencie wydawania przez sąd postanowienia w większości przypadków przebywają już pod opieką osób, które pełnią funkcję rodziny zastępczej [z wyjątkiem sytuacji interwencyjnych i pozostawienia dziecka po urodzeniu w szpitalu], tak więc dokumentacja dziecka pozyskiwana jest i przekazywana na bieżąco)
- przekazał do Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego 34 informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną
- zorganizował dla 25 dzieci opiekę w formie rodziny pomocowej (13), w przypadku gdy rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego nie mogła sprawować opieki z powodu zaplanowanego wycieczki
- zorganizował 2 grupy superwizyjne dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a każda grupa odbyła po 8 szkoleń superwizyjnych; łącznie w w/w zajęciach udział wzięło 22 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej MOPR uczestniczyli w 47 spotkaniach organizowanych przez Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”, poświęconych ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej
- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej MOPR przygotowali dla CWR „Swoboda” 86 informacji o wspieranych rodzinach zastępczych, w celu ich wykorzystania do sporządzenia ocen dotyczących rodzin zastępczych.

W 2016 roku **118 dzieci** przestało być wychowankami poznańskich rodzin zastępczych.

WYKRES: Powody opuszczenia przez dzieci rodzin zastępczych w 2016 roku

Do zadań powiatu należy także pomoc mająca na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem osób, które po osiągnięciu pełnoletności opuszczają rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Pomoc ta polegała na:

- wypłacie stałej miesięcznej pomocy na kontynuowanie nauki dla 239 osób na kwotę 1.047.582 zł,
- wypłacie pomocy na usamodzielnienie dla 39 osób na kwotę 198.144 zł
- przyznaniu pomocy na zagospodarowanie (w tym w formie rzeczowej) dla 43 osób na kwotę 104.486 zł.

Ogółem udzielono pomocy na kwotę 1.350.212 zł.

W 2016 roku w 4 mieszkaniach chronionych funkcjonującym przy MOPR zamieszkiwało 23 pełnoletnich usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. Istnieje jednak dalsza potrzeba pozyskiwania lokali, w tym tworzenia mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej, gdyż na dzień 31 grudnia 2016 roku na miejsce w mieszkaniu chronionym oczekiwało 13 wychowanków pieczy zastępczej (10 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 3 wychowanków rodzin zastępczych). Ponadto w 2016 roku pełnoletność osiągnęło 61 wychowanków rodzin zastępczych, a instytucjonalne formy opieki opuściło 57 wychowanków pochodzących z terenu miasta Poznania. Pożądane jest także rozwijanie specjalistycznego wsparcia dla tej grupy podopiecznych MOPR.

INSTYTUCJONALNA OPIEKA NAD DZIECKIEM

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu należy kierowanie dzieci pozbawionych opieki i wychowania rodziców (na podstawie postanowień sądu rodzinnego) do instytucjonalnych form pieczy zastępczej.

Do placówek opiekuńczo – wychowawczych dzieci kieruje powiat właściwy do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, tj. powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej. W uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka bez skierowania w placówkę może nastąpić na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej lub umieszcza się dziecko w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Powiat kieruje dziecko do odpowiedniej placówki przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).

Właściwy powiat jest zobowiązany do realizacji orzeczeń sądowych zarządzających umieszczenie dziecka w placówce. Jeżeli właściwy powiat nie może skierować dziecka do placówki z powodu braku placówki określonego typu lub z powodu braku miejsca w placówce niepublicznej tego typu na jego terenie, zwraca się do innego powiatu z wnioskiem o skierowanie dziecka do odpowiedniej placówki.

Dziecko do regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej oraz do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego kieruje samorząd województwa na wniosek powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, a w przypadku dziecka cudzoziemców, na wniosek powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego;
- specjalistyczno-terapeutycznego;
- rodzinnego.

Na terenie Poznania w 2016 roku funkcjonowały następujące typy placówek opiekuńczo - wychowawczych:

- 3 publiczne placówki łączące zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego - Dom Dziecka Nr 2, Dom Dziecka Nr 3 oraz Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”
- 2 niepubliczne placówki socjalizacyjne - Dom Opiekuńczo – Wychowawczy dla Dziewcząt oraz Ochronka „Jurek”
- 6 placówek rodzinnych
- 2 niepubliczne placówki łączące zadania placówek typu socjalizacyjnego i interwencyjnego - Dom Młodzieży im. św. Dominika Savio oraz Dom Młodzieży im. bł. Laury Vicuni)
- 1 miejska placówka dziennego wsparcia - Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub”.

Liczba osób umieszczonych i oczekujących na umieszczenie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wg stanu na 31 grudnia 2016 roku

L.p.	Wyszczególnienie	2015 rok	2016 rok
	Ogólna liczba dzieci wymagających umieszczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	133	114
1.	Osoby umieszczone w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie Poznania, w tym:	97	78
	Dom Dziecka/CWR „Swoboda”	49	38
	Dom Młodzieży	23	26
	Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego (Rodzinny Dom)	5	3
	Dom Opiekuńczo-Wychowawczy dla Dziewcząt	20	11
2.	Osoby umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach, w tym:	22	32
	Dom Dziecka (placówki socjalizacyjne)	18	31
	Pogotowie Opiekuńcze (placówki interwencyjne)	3	0
	Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego (Rodzinny Dom)	1	1
3.	Osoby oczekujące na umieszczenie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	14	4
	w tym: osoby oczekujące od ubiegłego roku	1	0
	Dom Dziecka lub Rodzinny Dom Dziecka lub PO	14	4

Dzieci oczekujące na umieszczenie w placówce wg kryterium wieku:

Typ placówki	Wiek dziecka oczekującego na umieszczenie						
	Σ	9	11	13	14	15	16 17
Instytucjonalna piecza zastępcza	3	1					1 1
Rodzinna lub instytucjonalna piecza zastępcza	1		1				

Z uwagi na brak wystarczającej liczby miejsc w placówkach działających na terenie Poznania, MOPR wnioskuje o skierowanie dzieci do placówek w innych powiatach. Pomimo tego wg danych na dzień 31 grudnia 2016 roku to 4 dzieci nadal oczekiwała na wolne miejsca. dotyczyło (tj. 3,5% ogółu wymagających umieszczenia). Biorąc ponadto pod uwagę fakt niewystarczającej liczby zgłaszających się kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej (MOPR podejmuje i w dalszym ciągu będzie podejmował działania w kierunku tworzenia nowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka) oraz standard dot. liczby wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej (maksymalnie 30 w przypadku placówek funkcjonujących przed 1 stycznia 2012 roku i 14 w przypadku nowotworzonych placówek), konieczne jest utworzenie na terenie miasta kolejnej placówki (placówek), co umożliwiłoby rozwiązanie tej trudnej sytuacji. Aktualnie na terenie Poznania działa tylko jedna miejska placówka opiekuńczo - wychowawcza dziennego wsparcia – Centrum Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Klub” na ul. Sienkiewicza (z filią na os. Zwycięstwa) - która nie zaspokaja istniejących potrzeb. W związku z tym istnieje konieczność tworzenia większej liczby placówek tego typu.

XIII. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej w celu zwiększenia liczby funkcjonujących niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, przy jednoczesnej redukcji liczby dzieci przebywających w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę fakt niewystarczającej liczby zgłaszających się kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej konieczne jest promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej w celu zwiększenia liczby funkcjonujących niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, przy jednoczesnej zmniejszaniu liczby dzieci umieszczanych (również przebywających) w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

2. Utworzenie na terenie Poznania placówki opiekuńczo – wychowawczej

Dążąc do wypełnienia zapisów ustawowych w zakresie osiągnięcia do 2020 roku standardu dot. liczby wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej (maksymalnie 30 os. w przypadku placówek funkcjonujących przed 1 stycznia 2012 roku i 14 os. w przypadku nowotworzonych placówek) oraz biorąc pod uwagę małe zainteresowanie ofertą prowadzenia rodzinnych form pieczy zastępczej, konieczne jest utworzenie na terenie miasta kolejnej placówki (placówek). Zwiększenie liczby miejsc jest niezbędne z uwagi trudności pojawiające się w sytuacjach wymagających interwencyjnego zapewnienia opieki.

3. Utrzymanie zatrudnienie odpowiedniej liczby koordynatorów pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.

4. Przeniesienie siedzib placówek opiekuńczo-wychowawczych

Obecne placówki opiekuńczo-wychowawcze: Centrum Wspierania Rodzin "Swoboda", Dom Dziecka Nr 2, Dom Dziecka Nr 3, Dom Opiekuńczo-Wychowawczy Dla Dziewcząt, 2 Domy Młodzieży w Poznaniu mają odpowiednio po: 28, 30, 28, 30, 20 i 30 wychowanków. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, liczba dzieci jednocześnie przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej nie może przekraczać 14. Standard w zakresie liczby wychowanków powinien zostać osiągnięty do 2020 roku. Wobec powyższego koniecznym jest pozyskanie nowych lokalizacji dla placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ich zmniejszenie poprzez podział tak, aby każda z nich liczyła nie więcej niż 14 wychowanków.

5. Zwiększenie dostępności rodzin zastępczych do wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i prawnego oraz specjalistycznego.

Przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obligują powiat do zapewnienia rodzinom zastępczym poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Na terenie miasta Poznania działanie realizuje, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Poznania Nr 587/2015/P z dnia 1 września 2015 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie grodzkim Poznań, Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda”. Zwiększenie dostępności specjalistycznego poradnictwa dla poznańskich rodzin zastępczych wpłynie na znaczący wzrost efektywności funkcjonowania rodzin przy zachowaniu dobrego i bezpiecznego rozwoju dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

6. Pozyskiwanie lokali i tworzenie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków

Istnieje dalsza potrzeba pozyskiwania lokali, w tym tworzenia mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej. Mieszkanie chronione jest ofertą wsparcia dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, które ani samodzielnie, ani przy pomocy własnych rodzin nie są w stanie pokonać swoich trudności i rozpocząć samodzielnego życia z wzięciem pełnej odpowiedzialności za siebie. Dzięki wsparciu specjalisty pobyt w mieszkaniu chronionym stwarza warunki przygotowywania się do samodzielnego funkcjonowania w środowisku oraz integracji ze społecznością lokalną. Okres zamieszkiwania w mieszkaniu chronionym pomoże przygotowywać do usamodzielnienia się i wyjścia poza system pomocy społecznej. Skala potrzeb:

- Corocznie pełnoletniość osiąga ok. 50 wychowanków rodzin zastępczych oraz usamodzielnia się ok. 50 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, wśród których zwłaszcza osoby opuszczające placówki to osoby wymagające pomocy w formie zapewnienia pobytu w mieszkaniu chronionym.

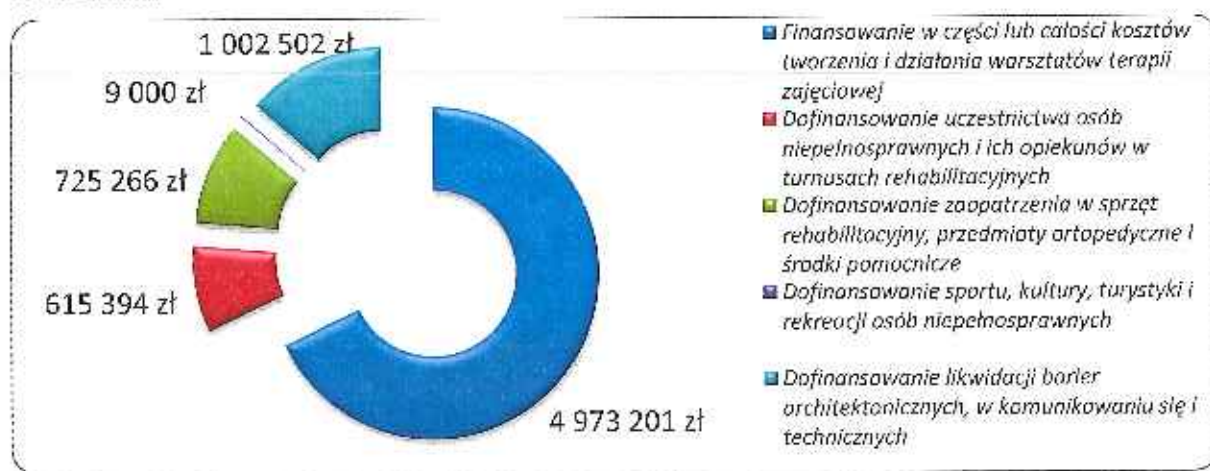
REHABILITACJA **SPOŁECZNA OSÓB** **NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

XIV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Rada Miasta Poznania uchwałą nr XXVII/396/VII/2016r. z dnia 5 kwietnia 2016 roku sprawie określenia realizowanych przez Miasto Poznań zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przeznaczyła w 2016 roku środki w wysokości 7.328.056 zł.

WYKRES: Wydatkowanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2016 roku

♦ Stwarzanie możliwości uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej

Na terenie miasta Poznania funkcjonowało 9 warsztatów terapii zajęciowej, w których uczestniczyło 311 osób. Wszystkie warsztaty prowadzone były przez organizacje pozarządowe. Od 2007 roku wprowadzone zostały zmiany w kwestii dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej. W świetle aktualnie obowiązujących przepisów maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatów ze środków PFRON w roku 2016 wynosi do 90 % tych kosztów. Pozostałe co najmniej 10 % warsztaty otrzymały ze środków powiatu grodzkiego miasta Poznania lub z innych źródeł. W roku 2016 wydatkowano kwotę 4.973.201,00 zł, a w 2015 roku, w porównywalnym okresie wydatkowano ze środków PFRON kwotę 4 788 156,00zł.

♦ Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, wyrobienie zaradności, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych. W 2016 roku wydatkowano łącznie kwotę 615.394,00 zł. Z dofinansowania skorzystało **631 osób**, w tym 75 dzieci i młodzieży. W porównywalnym okresie w 2015 roku wydatkowano łącznie kwotę 507.874 zł, a z dofinansowania skorzystały 645 osób, w tym 70 dzieci i młodzieży.

♦ Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Łącznie na realizację tego zadania wydatkowano w 2016 roku kwotę 725.266 zł, głównie na dofinansowanie zakupu: aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, pieluchomajtek i cewników, wózków inwalidzkich, pionizatorów, rowerów rehabilitacyjnych, itp. Z pomocy skorzystało łącznie **522**

osób, w tym 55 dzieci i młodzieży, które dzięki temu mogły otrzymać niezbędny w codziennym funkcjonowaniu sprzęt ortopedyczny i rehabilitacyjny. W porównywalnym okresie w 2015 roku wydatkowano łącznie kwotę 973.106 zł, a z dofinansowania skorzystało 697 osób, w tym 73 dzieci i młodzieży.

• **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych**

Dofinansowanie organizacji imprez dla osób niepełnosprawnych w dziedzinie sportu, kultury, rekreacji i turystyki mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W okresie sprawozdawczym o dofinansowanie przedmiotowego zadania występowały głównie stowarzyszenia, organizując na rzecz osób niepełnosprawnych wycieczki, spotkania okolicznościowe, imprezy kulturalne, rajdy itp. W 2016 roku pozytywnie rozpatrzono 9 wniosków na realizację, których wydatkowano kwotę 9.000 zł. W porównywalnym okresie w 2015 roku rozpatrzono 10 wniosków na kwotę 10.000 zł.

• **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.**

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się, natomiast likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z ich niepełnosprawności. W 2016 roku z tego rodzaju pomocy skorzystały łącznie 162 osoby, a na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 1.002.502 zł. W porównywalnym okresie w 2015 roku z pomocy skorzystały 184 osoby i wydatkowano kwotę 947.656 zł.

Wnioski dot. dofinansowania świadczeń ze środków PFRON – analiza danych za 2016 r.

Zadanie	Liczba wniosków złożonych	Liczba wniosków zrealizowanych	% wniosków zrealizowanych
Turnusy rehabilitacyjne	1.531	631 ^{*1}	nie dotyczy
Bariera, ogółem	486	162	33,33
w tym:			
• bariera architektoniczna	179	31	17,32
• bariera techniczna	176	85	48,30
• bariera w komunikowaniu się	131	46	35,11
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,	1.122	522	46,52
Sport, turystyka, rekreacja, kultura	16	9	56,25

*1 W wskazanej pozycji podano liczbę osób, które otrzymały dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego tj.: 9 osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, 829 osób dorosłych niepełnosprawnych, 73 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, 149 opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, 80 opiekunów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie kontynuował realizację pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków PFRON. Celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji. Zgodnie z umową nr AS3/000001/15/D z dnia 5 kwietnia 2013 r. zmienionej aneksem nr 7 z dnia 8 marca 2016 r., aneksem nr 8 z dnia 5 maja 2016 r., aneksem nr 9 z dnia 2 grudnia 2016 r. oraz aneksem nr 10 z dnia 12 grudnia 2016 r., na realizację dofinansowania zadań przeznaczono łącznie kwotę 1.433.494,73 zł, z tego 1.297.945,83 zł do realizacji w 2016 r. oraz 135.548,90 zł do realizacji w 2017 r.

**Wnioski dot. dofinansowania świadczeń ze środków PFRON w ramach programu
„Aktywny Samorząd” – analiza danych za 2016 r.**

Zadanie	Liczba wniosków złożonych	Liczba wniosków pozytywnie zrealizowanych	Kwota udzielonego dofinansowania	% realizacji wniosków
Moduł I				
Likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	165	154	715.436,94 zł	93,33
Obszar A - 1 dofinansowanie zakupu i montażu oprzędkowania do posiadanego samochodu	16	15	58.075,00 zł	93,75
Obszar A -2 dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania prawa jazdy kategorii B	4	3	3.977,00 zł	75,00
Obszar B-1 zakup sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowanie	68	63	510.779,50 zł	92,65
Obszar B-2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	28	25	54.000,00 zł	89,29
Obszar C-1 dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	0	0	0,00 zł	0,00
Obszar C-2 dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	31	30	54.879 zł	96,77
Obszar C - 3 dofinansowanie zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	0	0	0,00 zł	0,00
Obszar C-4 dofinansowanie lub refundacja kosztów utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny	2	2	8.148,00 zł	100,00
Obszar D Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	16	16	25.578,44 zł	100,00
Moduł II Dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym	279	265	507.962,80 zł	94,98
RAZEM	444	419	1.223.399,74 zł	94,37

Zadania, które nie były realizowane w roku 2016, zgodnie z założeniami programowymi PFRON zostały oznaczone jako „0”

ORGANIZACJA

XV. WSPÓŁPRACA ZE ŚRODKAMI MASOWEGO PRZEKAZU

W 2016r. MOPR współpracował z 22 środkami masowego przekazu:

- 3. portalami internetowymi: e-poznan, www.lepszypoznan.pl, www.poznan.pl
- 5. radiostacjami: Radio Merkury, Radio TOK FM Złote Przeboje, Radio Z Gold, Radio TOK FM, Radio ESKA
- 6. mediami papierowymi: Głos Wielkopolski, Gazeta Wyborcza, Dziennik Fakt, Twoje Imperium, Gazeta Wyborcza, Super Express
- 8. stacjami telewizyjnymi: Ratajska Telewizja Kablowa, TVP 3, Polsat, TVN, WTK, TVN 24, TV „ESKA”, ZOOM TV

W kontaktach z mediami odpowiadano na pytania dotyczące zaspokajania potrzeb indywidualnego klienta, jak i dotyczące sposobów rozwiązywania lokalnych problemów społecznych.

Upowszechniano – poprzez informację, interwencję, promocję medialną – wśród mieszkańców Poznania wiedzę nt. systemu psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i specjalistycznego wspierania rodziny, działaniach podejmowanych w kierunku uzyskania stabilizacji życiowej rodzin ze zdiagnozowanymi deficytami społecznymi (przemocą, uzależnieniem, niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą, zaburzeniami psychicznymi, skutków zdarzeń losowych, trudnościami po opuszczeniu zakładu karnego, starością, niepełnosprawnością, niesamodzielną zdrowotną, czy społeczną). Propagowano tym samym działania MOPR na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców Poznania, wsparcia osób będących w trudnym położeniu socjalno-bytowym.

Informowano mieszkańców Poznania o imprezach organizowanych lub współorganizowanych przez MOPR - dla dzieci, młodzieży, rodzin - w celu umocnienia więzi rodzinnych, zdobycia nowej wiedzy i doświadczeń, a także satysfakcjonującego spędzenia czasu wolnego.

Nagłaśniano zadania, projekty, inicjatywy i przedsięwzięcia realizowane przez MOPR w celu podniesienia jakości życia i poczucia bezpieczeństwa socjalnego poznańskich rodzin, np. asysta rodzinna, praca socjalna z rodziną w środowisku zamieszkania, wdrożenie standardów pracy socjalnej, zapewnienie usług opiekuńczych dla rodzin, zapewnienie pomocy w uzyskaniu mieszkań socjalnych, chronionych, w tym o charakterze treningowym, realizacji kontraktów socjalnych, stymulowanie rozwoju rynku usług socjalnych, klubach i centrach integracji społecznej.

Współpracowano również z mediami w sprawach interwencyjnych w zakresie podejmowanych przez MOPR działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu w obszarze: bezdomności, eksmisji, potrzeb mieszkaniowych poznaniaków, osób żebrzących, w podeszłym wieku, ubogich, chorych.

Poprzez media MOPR podawał również do publicznej wiadomości działania podejmowane na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych – turnusy rehabilitacyjne, likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się, realizowania usług asystenta osoby niepełnosprawnej, przewozu osób niepełnosprawnych, wspierania i promowania imprez integracyjnych, a także realizacji Programu Aktywny Samorząd.

Szczegółowe zainteresowanie mediów budził problem zapewnienia wsparcia i wzmocnienia samodzielności osób starszych i świadczonej im pomocy – kierowanie i umieszczanie w domach pomocy społecznej, kierowanie do ośrodków wsparcia dziennego, przyznawania usług opiekuńczych i pomocy w zakresie dożywiania.

XVI. ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE ORAZ ZATRUDNIENIE W MOPR

1. Nowe rozwiązania organizacyjne w MOPR

W 2016 r. przygotowano założenia zmian organizacyjnych wdrożonych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Poznaniu od dnia 01.01.2017r. obejmujących:

- a) podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz klientów MOPR poprzez utworzenie komórek organizacyjnych, jednolitych pod względem rodzajów zadań oraz obciążenia pracą:
 - utworzono 5 Filii o zbliżonej do siebie wielkości, którym zmniejszono zakres działań merytorycznych;
 - utworzono Dział Wsparcia Specjalistycznego i Dział Pomocy Osobom Bezdomnym.
- b) zwiększenie dostępności usług specjalistycznych dla klientów MOPR poprzez utworzenie jednolitych zespołów usług specjalistycznych dla rejonów odpowiadających każdej Filii funkcjonujących w ramach jednej komórki organizacyjnej - Działu Wsparcia Specjalistycznego.

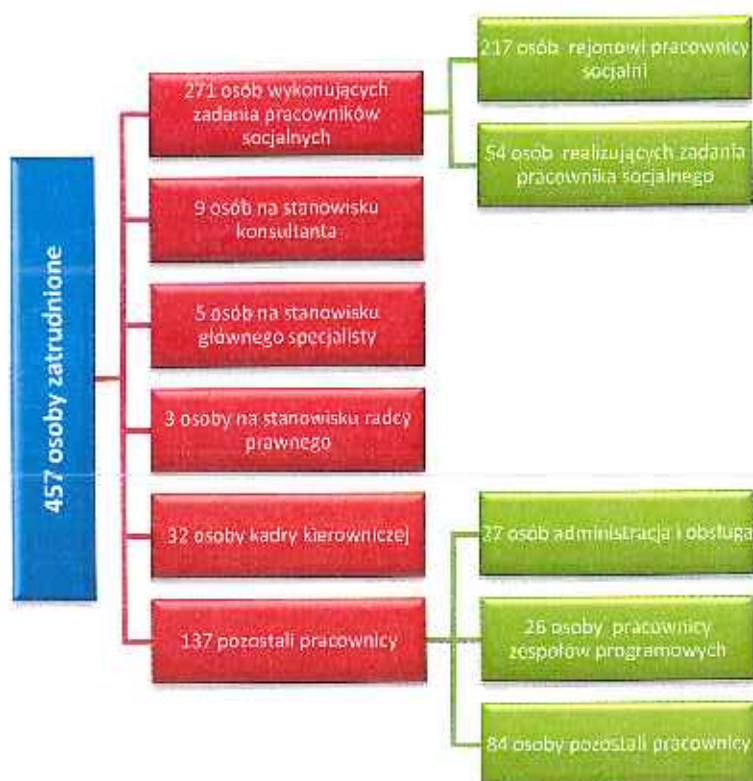
2. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Wg stanu na dzień 31.12.2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Poznaniu zatrudniał osób – 457, z wyłączeniem 23 pracowników przebywających na urlopach wychowawczych

Ponadto dodatkowym wsparciem bieżącej realizacji zadań było zaangażowanie:

- 31 osób wykonujących kontrolowaną pracę na cele społeczne
- 18 osób realizujących staż
skierowanych przez Fundację Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie POMOC MALTAŃSKA w ramach projektu „Wsparcie osób niepełnosprawnych ruchowo na rynku pracy III”, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna, Działanie 1.3 Ogólnopolskie programy integracji i aktywizacji zawodowej, Poddziałanie 1.3.6 PFRON – projekty systemowe, którego Liderem jest Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- 11 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych (prace biurowe)
- 6 osób bezrobotnych zatrudnionych przez MOPR w Poznaniu w ramach robót publicznych
- 5 wolontariuszy
- 4 osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy wykonujące pracę w ramach stażu zawodowego

2.1. Struktura organizacyjna

2.2. Wykształcenie pracowników

Wśród wszystkich zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie pracowników wg stanu na 31.12.2016 roku:

- **352** osób posiada wykształcenie wyższe, dodatkowo:
 - **87** osób wykształcenie podyplomowe,
 - **15** osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
 - **3** osoby studia podyplomowe i specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
- **105** osób posiada wykształcenie średnie, w tym **49** osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym **8** osób II°)

W grupie **271** pracowników realizujących zadania pracowników socjalnych:

- **217** osób to rejonowi pracownicy socjalni, wśród których:
 - **169** osoby posiadają wykształcenie wyższe, dodatkowo:
 - **24** osoby wykształcenie podyplomowe,
 - **11** osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego,
 - **1** osoba studia podyplomowe i specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego.
 - **48** osób posiada wykształcenie średnie, w tym **32** osoby specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym **6** osób II°)
- **54** osoby to pracownicy realizujący zadania pracownika socjalnego (posiadający uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego), wśród których:
 - **34** osoby posiadają wykształcenie wyższe, dodatkowo:
 - **14** osób wykształcenie podyplomowe,

- 2 osoby specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego
- 1 osoba studia podyplomowe i specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego
- o 20 osób posiada wykształcenie średnie, w tym 14 osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym 2 osoby II°)
- o 19 osób posiada wykształcenie średnie, w tym 14 osób specjalizację w zawodzie pracownika socjalnego (w tym 2 osoby II°)

2.3. Szkolenia pracowników

W 2016 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu brali udział w 138 różnych formach rozwojowych (44 szkolenia otwarte, 20 konferencji, 32 szkolenia zamknięte 42 szkolenia wewnętrzne). Przeszkolonych zostało 358 pracowników.

XVII. KONTROLE MERYTORYCZNO-FINANSOWE W MOPR

1. Audyty wewnętrzne w MOPR

1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.
2. Limity finansowe i ilościowe.
3. Indywidualny Program Integracji Cudzoziemców.
4. Optymalizacja pracy pracowników socjalnych.
5. Powierzenie rodzinie zastępczej dziecka wymagającego opieki zastępczej.

2. Kontrole merytoryczno – finansowe w MOPR

2.1. Kontrole / audyty zewnętrzne w MOPR

- Urząd Miasta Poznania, Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli - Windykacja należności związanych z pobytem w Domach Pomocy Społecznej
- CompNet – Audyt bezpieczeństwa informacji
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki – kontrola doraźna w zakresie złożonej skargi (3 kontrole)
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki - wykorzystanie i rozliczenie dotacji udzielonych MOPR na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym na wypłatę zasiłków stałych, okresowych oraz wypłat dodatków do wynagrodzeń dla pracowników socjalnych
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki - wykorzystanie dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych

2.2. Kontrole wewnętrzne w MOPR

- Sekcja ds. Kontroli i Audytu:
 - o kontrola doraźna w zakresie złożonej skargi na działalność kierownika Sekcji
 - o obsługa finansowo - księgowa, w zakresie wydatków budżetowych
 - o realizacja zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w MOPR

- ♦ Dział Organizacyjny
 - dyscyplina czasu pracy (5 kontroli)
 - stosowanie Instrukcji kancelaryjnej w MOPR (2 kontrole)
 - realizacja umowy dotyczącej sprawiania pogrzebów (2 kontrole)
- ♦ Stanowisko ds. ochrony danych osobowych
 - w zakresie stosowania Polityki Bezpieczeństwa Informacji

2.3. Kontrole zewnętrzne w jednostkach nadzorowanych

- ♦ Sekcja ds. Kontroli i Audytu w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Koniczynka”, prowadzony przez Stowarzyszenie Ludzi z Epilepsją, Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Koniczynka”, prowadzony przez Stowarzyszenie Ludzi z Epilepsją, Niepełnosprawnych i Ich Przyjaciół, w zakresie dyscypliny czasu pracy (4 kontrole doraźne)
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Przyjaciele”, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Przylesie”, prowadzony przez Stowarzyszenie „Na Tak”, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Amikus”, prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Pomoc Maltańska”, prowadzony przez Fundację Kawalerów Maltańskich, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Pomost”, prowadzony przez Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Krzemień”, prowadzony przez Stowarzyszenie „Na Tak”, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Ognik”, prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Warsztat Terapii Zajęciowej „Śmiałek”, prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Młodzieży Sprawnej Inaczej, w zakresie realizacji planu wydatków i działalności merytorycznej
 - Rodzinny Dom Pomocy w Poznaniu, ul. Dziedzicka 38, w zakresie świadczenia usług opiekuńczych i bytowych (2 kontrole planowane, 1 doraźna)
 - „Gospoda Familijna” Drogomira Dałkowska, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 40
 - PHU Barbara Bober, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 78
 - MI-KU Henryk Błędkowski, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Gimnazjum 51
 - AVEART Ewa Berdyszak, w zakresie realizacji umowy dożywiania w Szkole Podstawowej nr 79

- o TAXIML Milcia Łakatosz, w zakresie realizacji umowy przewóz osób niepełnosprawnych (2 kontrole)

- Sekcja ds. Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych

- o Realizacja umów dotyczących dofinansowania z programu Aktywny Samorząd

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano zalecenia pokontrolne, które zostały wykonane lub są w trakcie realizacji.

XVIII. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ MOPR

W ramach utrzymywanego systemu zarządzania w 2016r. zrealizowano następujące zadania:

- ♦ Dokonano zmian w dokumentacji systemowej na podstawie:
 - złożonych wniosków (24)
 - komentarzy zamieszczonych w programie BIC Portal (2)
- Wydano lub zaktualizowano:
 - 21 instrukcji
 - 9 procesów
- Przeprowadzono 6 publikacji bazy BIC Design do portalu internetowego BIC Portal
- Zrealizowano 2 audyty wewnętrzne systemu zarządzania jakością zgodnie w wyznaczonymi celami:
 - I półrocze
 - stosowanie standardów obsługi klienta
 - optymalizacja procesów w narzędziu BIC
 - poprawność publicznego udostępniania elektronicznego rejestru umów zawieranych przez Miasto
 - ochrona danych osobowych
 - II półrocze
 - zarządzanie procesami
 - skargi i wnioski
 - stosowanie instrukcji kancelaryjnej
- Przygotowano i przeprowadzono 4 Przeglądy Systemu Zarządzania - od III kwartału spotkania organizowane są dla całej kadry kierowniczej MOPR (3 grupy)
- Przeprowadzono, z pomocą Biura Poznań Kontakt, badanie satysfakcji klienta MOPR (nowe źródło informacji)
- Przeprowadzono 16 spotkań z pracownikami w celu omówienia wyników ankiety samooceny funkcjonowania kontroli zarządczej ze szczególnym uwzględnieniem zarządzania ryzykiem
- Podjęto prace nad wdrożeniem modelu zarządzania przez cele w MOPR :
 - przeprowadzono diagnozę i opracowano koncepcję ZPC (integracja z SZJ)
 - przeprowadzono szkolenia dla kadry kierowniczej
 - wypracowano zmiany w dokumentach systemowych i kadrowo – organizacyjnych.

